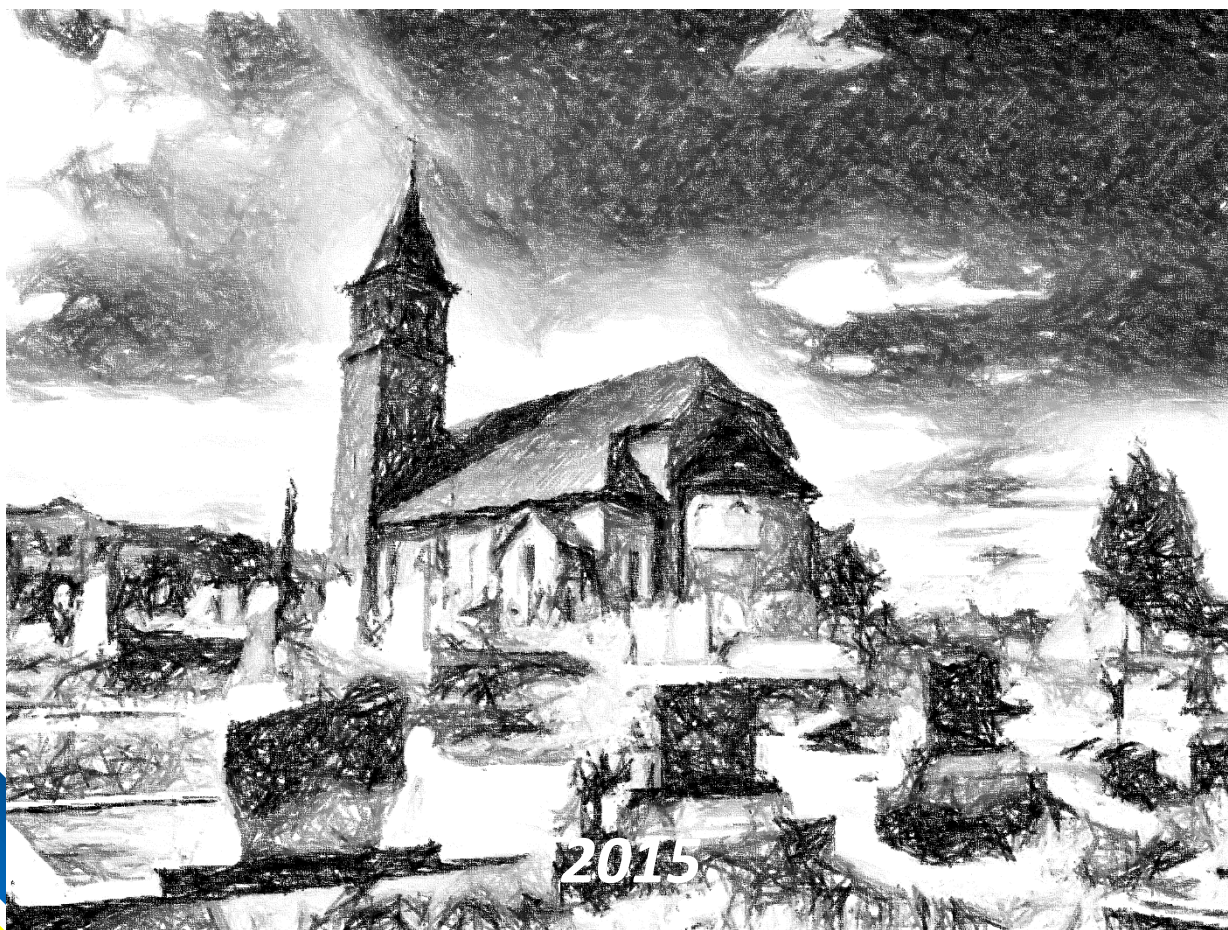

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE BABÍN NA ROKY 2015 – 2022

OBSAH

Úvod	2
Analytická časť:.....	4
1.1 Základné charakteristiky.....	4
1.2 Ľudské zdroje.....	9
1.3 Hospodárstvo	13
1.4 Technická infraštruktúra	19
1.5 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra.....	22
1.6 Kultúra, šport, cestovný ruch	24
1.7 Príroda a životné prostredie.....	28
1.8 Samospráva a rozpočet obce	31
SWOT analýza.....	33
Časť 2: Strategická časť.....	36
2.1 Vízia obce Babín.....	37
2.2 Rozvojová stratégia obce Babín v štruktúrovanej podobe.....	39
Časť 3: Programová časť.....	42
3.1 Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí.....	44
3.2 Ukazovatele úspešnosti naplňovania stratégie	50
Časť 4: Realizačná časť.....	56
4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR	56
4.2 Systém monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR.....	57
4.3 Komunikačná stratégia PHSR.....	58
4.4 Akčný plán PHSR obce Babín	59
Časť 5: Finančná časť	61
5.1 Indikatívny rozpočet – sumarizácia	61
5.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení	61
Záver	64

ÚVOD

Dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) obce Babín je základným dokumentom, ktorým sa samospráva obce pri výkone svojej činnosti stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov.

Tento PHSR nadväzuje na pôvodný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. PHSR bol vypracovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a v zmysle Metodiky k PHSR (verzia 2.0). Pri vypracovaní tohto programového dokumentu boli zohľadnené priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR.

Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Babín sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a environmentálnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a environmentálneho rozvoja obce, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

PHSR obce je previazaný so sektorovými operačnými programami vypracovanými na základe Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2014-2020, ako aj s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR (schválená uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014), Konceptiou územného rozvoja Slovenska 2011 (KURS 2011), Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja a Územným plánom Žilinského samosprávneho kraja.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Babín bol vytvorený partnerstvom hlavných aktérov územia. K príprave PHSR v obci boli zriadené aj pracovné skupiny pre jednotlivé prioritné oblasti (hospodárska oblasť, sociálna oblasť, environmentálna oblasť).

Pracovné skupiny pre spracovanie PHSR:

- Hospodárska:
- Sociálna:
- Environmentálna:

Príležitosť vstupu do programovacieho procesu dostali všetci obyvatelia obce vrátane podnikateľských subjektov, organizácií a inštitúcií z obce.

Zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou:

- Dotazníkový prieskum pre občanov (online, písomne)
- Dotazníkový prieskum pre podnikateľov (online, písomne)
- Zverejňovanie informácií o jednotlivých spracovaných častiach PHSR s možnosťou zasielania pripomienok na webovej stránke obce
- Prerokovanie PHSR, resp. jednotlivých kapitol PHSR na pracovných skupinách, zastupiteľstve.

Hlavička dokumentu PHSR

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Babín na roky 2015 – 2022
Územné vymedzenie:	Obec Babín (Žilinský kraj, okres Námestovo)
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHSR:	25.2.2016
Dátum platnosti:	do 12/2022
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	www.babin.sk

Tabuľka 1 - Harmonogram spracovania PHSR obce Babín:

Harmonogram spracovania PHSR – rok 2015												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod*												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Babín schvaľuje obecné zastupiteľstvo, ktoré bude následne realizovať vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie a hodnotenie tohto programu.

ANALYTICKÁ ČASŤ:

1.1 Základné charakteristiky

Poloha:

Obec Babín z hľadiska územno-správneho členenia patrí do Žilinského samosprávneho kraja, do okresu Námestovo. Z hľadiska kategorizácie územno-štatistickej jednotky EUROSTAT vystupuje ako úroveň NUTS V.

Obec Babín leží v severozápadnej časti okresu Námestovo okolo štátnej cesty I/78, vedúcej z Dolného Kubína do Námestova. Obec je vzdialená 11 km od okresného mesta Námestovo aj od Oravského Podzámku, 27 km od mesta Tvrdosín a cca 21 km od mesta Dolný Kubín. Obec Babín susedí na severe a severozápade s obcou Hruštín, Vaňovka a Lomná, na severovýchode s obcou Vasiľov, na východe s Lokcou a Podbielom, na juhovýchode s Dlhou nad Oravou a Sedliackou Dubovou, na juhu s obcou Horná Lehota a na juhozápade s Oravským Podzámkom.

Kataster Babína je na juhovýchode ohraničený hrebeňom Oravskej Magury. Chotár Babína má vrchovinový charakter a rozprestiera sa vo výške 655 m n.m. (Hruštinka) až 1106 m n.m. (Prípor). Stred obce leží vo výške 680 m n.m.

Administratívne a územné začlenenie:

Názov obce:	Babín
Názov okresu:	Námestovo
Názov kraja:	Žilinský
Štatút:	obec
Kód obce:	509558
Kód katastrálneho územia:	800317

Tabuľka 2 - Výmera územia obce Babín (v m²)

Výmera územia obce Babín (v m ²)	
Celková výmera územia obce	17 393 651
Poľnohospodárska pôda - spolu	13 880 391
Orná pôda	3 405 959
Záhrada	256 966
Trvalé trávne porasty	10 217 466
Nepoľnohospodárska plocha - spolu	3 513 260
Lesný pozemok	2 625 424
Vodná plocha	83 351
Zastavané plochy	599 035
Ostatná plocha	205 450

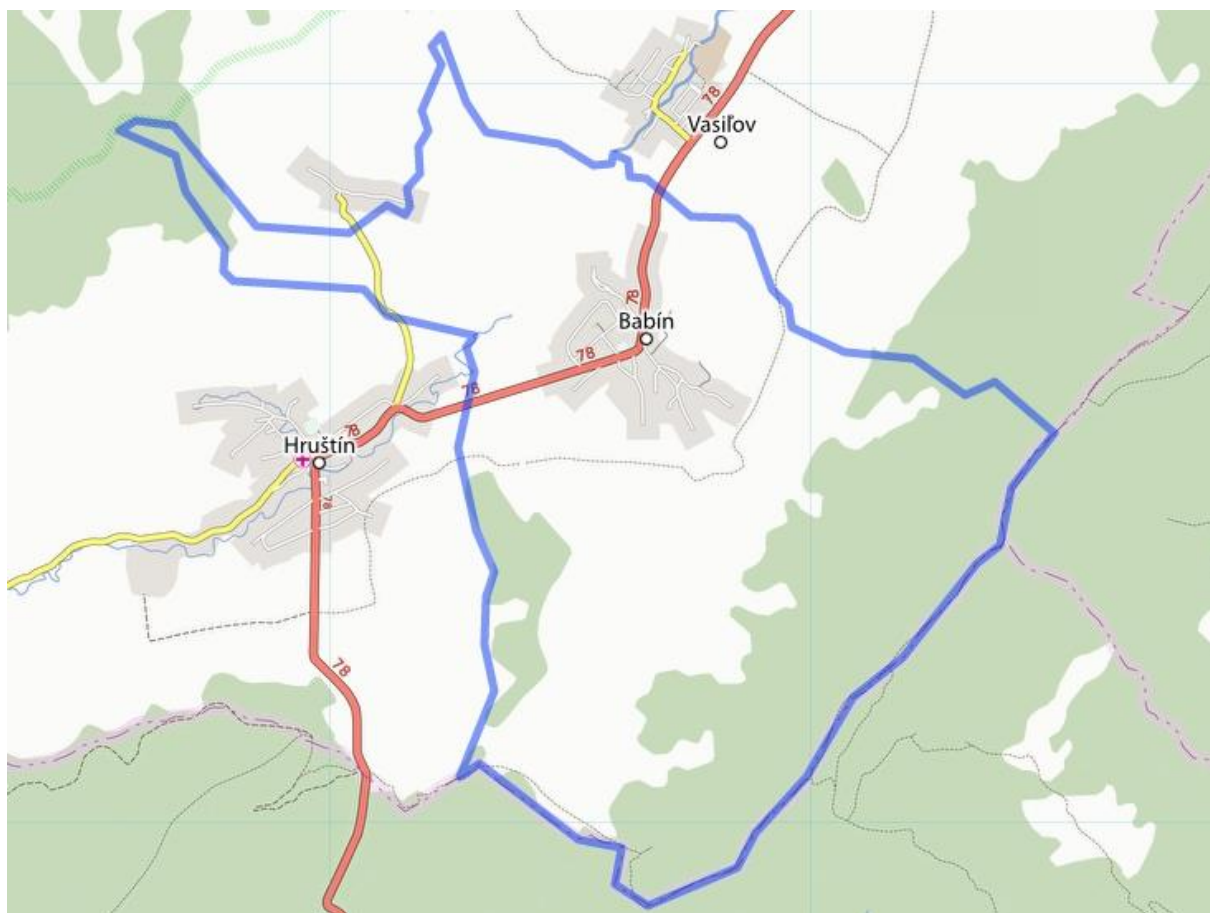
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Susediace katastre obce Babín:

- katastrálne územie Vasiľov,
- katastrálne územie Vaňovka,
- katastrálne územie Lomná,
- katastrálne územie Hruštín,

- katastrálne územie Oravský Podzámok,
- katastrálne územie Dolná Lehota,
- katastrálne územie Horná Lehota,
- katastrálne územie Sedliacka Dubová,
- katastrálne územie Dlhá nad Oravou,
- katastrálne územie Podbiel,
- katastrálne územie Lokca.

Kataster obce Babín

Urbanistická kompozícia obce

Väčšina sídiel v regióne Oravy je situovaná v údolnej polohe - na brehu riek a potokov. Jednou z takých obcí je obec Babín, ktorá bola založená na valaskom práve v údolí Skalnatého potoka. Urbanistickou kompozíciou sa obec Babín radí medzi hviezdicový typ sídla, ktorá vznikla z pôvodnej potočnej radovej obce, doplnením novšou priečnou štruktúrou pozdĺž štátnej cesty I/78 a niekoľkých nových ulíc, lúčovito vedených od cesty I/78.

Obec má formu koncentricky usporiadanej uličnej zástavby. Domy sú situované smerom k miestnym komunikáciám, bez ohľadu na svetové strany. V obci prevláda obytná funkcia, s primeraným podielom občianskej vybavenosti a poľnohospodárskej výroby.

Obec Babín vo svojej sídelnej štruktúre plní funkciu miestneho významu s úzkou väzbou na mesto Námestovo (7 km). Medzi obyvateľmi sú požiadavky na rozširovanie zastavaného územia obce individuálnou výstavbou rodinných domov, rozširovanie výroby (veterný park). Charakter obce v rámci krajiny by mal zostať nezmenený. Zeleň v obci je charakterizovaná ako verejná - v okolí kostola, na cintoríne a v extraviláne a súkromná - v rámci súkromných pozemkov, v záhradách a vo dvoroch.

Za najhodnotnejšie priestory v obci sú považované priestranstvá pred kostolom, obecným úradom, miestnym kultúrnym strediskom a základnou školou, ktoré sú lokalizované severne od cesty I/78. V priestore medzi týmito objektmi sa zároveň sústreďuje najviac objektov a funkcií občianskeho vybavenia (hostinec, materská škola, cintorín).

Funkciu námestia v minulosti aj v súčasnosti plní uličný priestor medzi kostolom, obecným úradom, miestnym kultúrnym strediskom a základnou školou, ktorý sa neustále formuje a začína získavať charakter námestia. V urbanistickej a architektonickej kompozícii organizmu obce a jej polohe v strede zastavaného územia obce, objekt kostola, ktorý svojou hmotou a vežou, tvorí výrazný dominantný prvok, orientačný bod, ovládajúci panorámu z diaľkových pohľadov. Obec tvorí svojou kompaktnou zástavbou ucelený priestorový útvar v krajine. Disponuje voľnými plochami – prielukami medzi rodinnými domami v rámci zastavaného územia, pričom zástavba je relatívne nová, bez zdevastovaných chátrajúcich zón. Vzhľadom na vyhovujúci stav domového fondu väčšie prestavby nie sú nutné. Nová plánovaná výstavba, by mala sa začleniť do existujúcej štruktúry obce a formou by mala rešpektovať architektúru regiónu, využívať tradičné materiály.

Časti zastavaného územia obce (názvy lokalít):

- *Za kostol, Lazina, Raveň, Mlynská ulica, Zasihla, Lán, Hrádok, Vyšný koniec, Gedeľovo, Pod Zárubou, Bučina, Streček, Bor, Záhladie*

Časti mimo zastavaného územia obce (názvy lokalít):

- *Bariny, Za mlyn, Tinorka, Škyhránky, Moldovanín, Pod Vaňovkou, Vrch Hruštín, Laz, Golánky, Medzi potoky, Sihly, Mraučvoň, Majerka, Poľana, Javorová, Stodoly, Nadstodoly, Gejdošky, Čistý Grúň, Dedinská Magura, Pánska Magura - Babinská hoľa, Paseky, Prípor, Háj, Rúbané, Lán, Zasihla.*

Najbližšie významné sídelné štruktúry:

- mesto Námestovo 11 km
- mesto Dolný Kubín 21 km
- mesto Tvrdošín 27 km
- mesto Ružomberok 37 km
- mesto Liptovský Mikuláš 62 km (cez Ružomberok) a 57 km (cez Lúčky)
- mesto Martin 62 km
- mesto Žilina 72 km (cez Terchovú)

História obce:

Právny vznik obce je z roku 1564, v tomto roku sa prvýkrát nachádza v daňovom súpise Oravského panstva. Z neskorších údajov je známe, že obec založil Jakub s bratom (pravdepodobne Babínovci). Prvé názvy obce boli do roku 1600 v tvare Babinowo, Babynowa, od začiatku 17. storočia v tvare Babyná, od roku 1677 Babyn, Babín.

V počiatkoch obce sa Babínčania pokladali za valaskú dedinu, neskôr ju však nachádzame medzi sedliackymi dedinami.

Koncom 16. storočia mala obec 20 domov. Priaznivý rozvoj obce prerušilo povstanie Štefana Bočkaja. Keď sa oravský zemepán Juraj Turzo odmietol pridať k povstaniu, Bočkajovi hajdúsi zničili oravské obce, medzi nimi aj Babín, v roku 1608 tu boli iba tri domy schopné platiť daň.

Prví obyvatelia obce sa zaoberali poľnohospodárstvom a drevorubačstvom v panských lesoch. V roku 1615 dostali od panstva pridelené pastviny, na ktorých v roku 1618 pásli 200 oviec. Pestovali obilie, prevažne ovos, v roku 1610 mala obec pre svoju potrebu aj vlastný mlyn. Prvými obyvateľmi obce boli rodiny: Babinský, Bosik, Čech, Olexa, Kralik, Škihra, Studničný, Kráľ, Prekop, Luptovský, Kmeť, Prk, Koptej. Chotár bol rozdelený na sedem a pol sedliackej rale a dve rale Šoltýske, ktoré užíval dedičný richtár s rodinou.

17. storočie bolo poznamenané niekoľkými povstaniami. K povstaniu Gašpara Piku sa pridali aj niekoľkí obyvatelia Babína. Ničivé dôsledky na obec mali boje s Turkami o Viedeň, keď vojská poľského kráľa vypálili a zničili oravské dediny, obyvateľov kruto mučili a prenasledovali. Obyvateľom obce, ktorá sa živila prevažne chovom dobytka, ostala len jedna krava a dva korce obilia na prežitie. Nepokoje na Orave skončili až po uzavretí Satmárskeho mieru v roku 1711. Život obyvateľov obce ovplyvňovali prírodné a živelné pohromy, ale najkrutejšie boli požiare. Pri požari v roku 1715 vyhorelo pol dediny, v roku 1923 zorelo 48 domov. V roku 1934 zachvátil obec najdesivejší požiar, pri ktorom zorelo 104 domov. Mnoho obyvateľov opustilo obec po takzvaných "zamrznutých rokoch" 1716 - 1718. Obyvatelia obce sa rozhodli opustiť svoju obec a odsťahovať sa na Dolnú zem. Z Babína ušlo až 45 rodín, ktoré sa usídlili prevažne v okolí Budapešti. V rokoch 1739, 1831 a ďalších mnoho obyvateľov obce podľahlo moru, v roku 1847 po niekoľkých neúrodných rokoch hladomoru. Najničivejšie dôsledky však mal mor v roku 1873, keď zomrelo 74 obyvateľov. Zomieralo aj veľa detí.

Koncom 19. a začiatkom 20. storočia zachvátila obec ďalšia vlna vystahovalectva. Nedostatok pracovných príležitostí spôsobil odchod mnohých obyvateľov do južných krajov, ale hlavne do USA, odkiaľ sa väčšina už nikdy nevrátila do rodného kraja. Život v obci ovplyvnili aj dve svetové vojny, v prvej svetovej vojne padlo 10 Babínčanov, počas druhej svetovej vojny ostali zničené oba mosty po prechode frontu.

V roku 1967 bola postavená budova MNV. V rokoch 1969-1972 bol v obci vybudovaný vodovod. V roku 1972 bola vybudovaná základná škola. V roku 1974 bolo v obci založené JRD. V roku 1994 bol v obci otvorený kultúrny dom. V roku 1995 bola v obci zriadená farnosť. Prvým farárom bol vdp. Pavol Garaj. V roku 2006 sa začalo s výstavbou domu smútku, dokončená bola v roku 2010. V roku 2013 sa začalo s výstavbou šatní OŠK.

Napriek nepriaznivým podmienkam sa obec rozrastala do súčasnej podoby. Obyvatelia obce sa postarali o vzdelanie svojich detí výstavbou novej školy, tradície udržiavajú vo folklórnej skupine a medzinárodnom rezbárskom plenéri "Návraty k Siváňovcom", ako jediná obec na Orave zriadili galériu ľudového umenia, venujú sa športu, najmä futbalu, no obec je známa najmä bielym športom - už tradičným každoročným lyžiarskym výstupom na Maguru.

Nezaostáva ani cirkevný život obce. Cirkevne patrili Babínčania najskôr k fare v Sedliackej Dubovej, po vzniku farnosti v Lokci k tejto farnosti, neskôr k fare v Hruštíne. V roku 1665 si obyvatelia kúpili od Lokčanov drevený kostol, ktorý po opravách slúžil veriaciim až do roku 1930, keď sa rozhodli postaviť nový kostol z kameňa. 1. júla 1995 sa veriaci dočkali aj vlastnej farnosti.

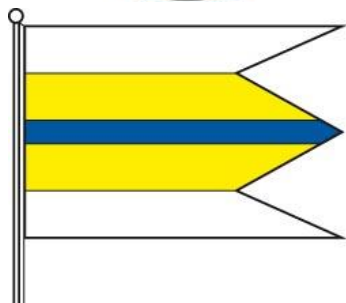

Symboly obce:

Symboly obce Babín sú zapísané v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou B-243/2007.

Erb obce: V modrom štíte medzi dvoma zlatými hviezdami na zlatom položenom polmesiaci stojaca striebro odetá, zlato korunovaná Panna Mária v pravici so zlatou prirodzenou ľaliou, so šiestimi zlatými hviezdami okolo hlavy.

Vlajka obce: Vlajka obce Babín pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách bielej (2/9), žltej (2/9), modrej (1/9), žltej (2/9) a bielej (2/9). Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvoma zástrihmi, siahajúcimi do tretiny listu.

Pečať obce: Donedávna sme poznali opis obecného symbolu obce Babín od p. Kavuljaka, v ktorej opisoval symbol takto:

"Na polmesiaci stojaca panna Mária, ľavá ruka na srdci, v pravej ruke ľalia, na hlave koruna, po oboch stranách po jednej hviezde."

Dnes poznáme originály, preto vieme o symbole povedať viac. Historickým znakom Babína je skutočne Panna Mária. Dnešný kostol je však zasvätený Zoslaniu Ducha Svätého a je z roku 1933. Postavený je na mieste, kde bol starý drevený kostol z roku 1665. Zbúraný bol v roku 1930. Podľa obecného znaku musel byť pôvodný kostol zasvätený Nanebovzatiu Panny Márie. V strede okrúhleho poľa pečatidla z 18. storočia je totiž vyrytá na polmesiaci stojaca korunovaná Panna Mária. V pravej pozdvihnutej ruke nesie žezlo. Kruhový popis pečatidla znie: "SIGIL /um / • POSS /essionis / • BABIN". Jeho odtlačok sa našiel na listinách do roku 1867.

Krátko po tomto roku vzniká druhé pečatidlo obce. V jeho oválnom poli je rovnako na polmesiaci stojaca korunovaná Panna Mária so žezlom v pravej ruke. Nad polmesiacom sú po stranách svätice dve hviezdinky. Kruhový popis pečatidla znie: **** SIGIL /um/ • POS /sessionis/ ** BABIN. Jeho odtlačky sa našli na písomnostiach z rokov 1870 - 1875. Teda p. Kavuljak mal k dispozícii odtlačok tohto mladšieho pečatidla obce. Originál pečatidlo sa nezachovalo. Pravdepodobne sa roztavilo pri jednom z veľkých požiarov obce Babín v roku 1923 alebo 1934.

1.2 Ľudské zdroje

Rozhodujúcim rozvojovým faktorom každej vidieckej obce je obyvateľstvo. Z hľadiska počtu obyvateľov patrí obec Babín medzi **stredné obce** s celkovým počtom do 2 000 obyvateľov (veľkostná kategória 1 000 – 1 999 obyvateľov).

Prehľad vývoja počtu obyvateľov obce je v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 3 - Obec Babín – Počet obyvateľov podľa pohlavia

Babín	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Muži	698	701	700	703	708	711	707	717	713	708	711
Ženy	715	713	711	712	710	710	710	701	703	706	706
Spolu	1413	1414	1411	1415	1418	1421	1417	1418	1416	1414	1417

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z grafického znázornenie je zrejmé, že vývoj počtu obyvateľov obce Babín má kolísavú (stúpajúcu, ako aj klesajúcu) tendenciu. Počet obyvateľov mierne rástol hlavne v období 2006-2009, keď v roku 2009 dosiahol celkový počet 1 421 obyvateľov. V sledovanom období mala obec najmenší počet obyvateľov v roku 2006, celkovo 1 411 obyvateľov. Od roku 2004 kedy predstavoval počet obyvateľov 1 413, nastáva veľmi mierny nárast počtu obyvateľov na úroveň 1 417 obyvateľov v roku 2014 (+ 4 obyvatelia).

Veková štruktúra obyvateľstva

Veková štruktúra obyvateľstva sa sleduje aj podľa produktívnych vekových skupín. Pri tejto štruktúre môžeme obyvateľstvo rozdeliť do troch základných skupín:

- predproduktívny vek (0 – 14 rokov),
- produktívny vek (15 – 64),
- poproduktívny vek (65+).

Tabuľka 4 - Veková štruktúra obyvateľstva obce Babín

Veková štruktúra obyvateľstva obce (rok 2014)					
Muži		Ženy		Spolu	
Predproduktívny vek (0 – 14 rokov)	140	Predproduktívny vek (0 – 14 rokov)	144	Celkom (muži + ženy):	284
Produktívny vek (15 – 64 rokov)	505	Produktívny vek (15 – 64 rokov)	467		972
Poproduktívny vek (65+)	66	Poproduktívny vek (65+)	95		161
Spolu:	711	Spolu	706		1 417

Zdroj: Štatistický úrad SR

Najviac obyvateľov je zastúpených v skupine produktívneho veku, celkovo 972 obyvateľov obce, čo predstavuje 68,60 % z celkového počtu obyvateľov. Nasleduje skupina predproduktívneho veku, s počtom 284 občanov, čo predstavuje 20,04 % všetkých obyvateľov obce. Poslednou zastúpenou skupinou sú obyvatelia v poproduktívnom veku s počtom 161 občanov, čo predstavuje 11,36 % obyvateľov obce Babín.

Prirodzený prírastok – migrácia obyvateľstva

Najviac detí sa v obci narodilo v rokoch 2004, 2005 a 2008. Naopak najnižšia pôrodnosť bola zaznamenaná v rokoch 2010 a 2012. Najväčší prirodzený prírastok obyvateľstva dosiahla obec v rokoch 2004 a 2005.

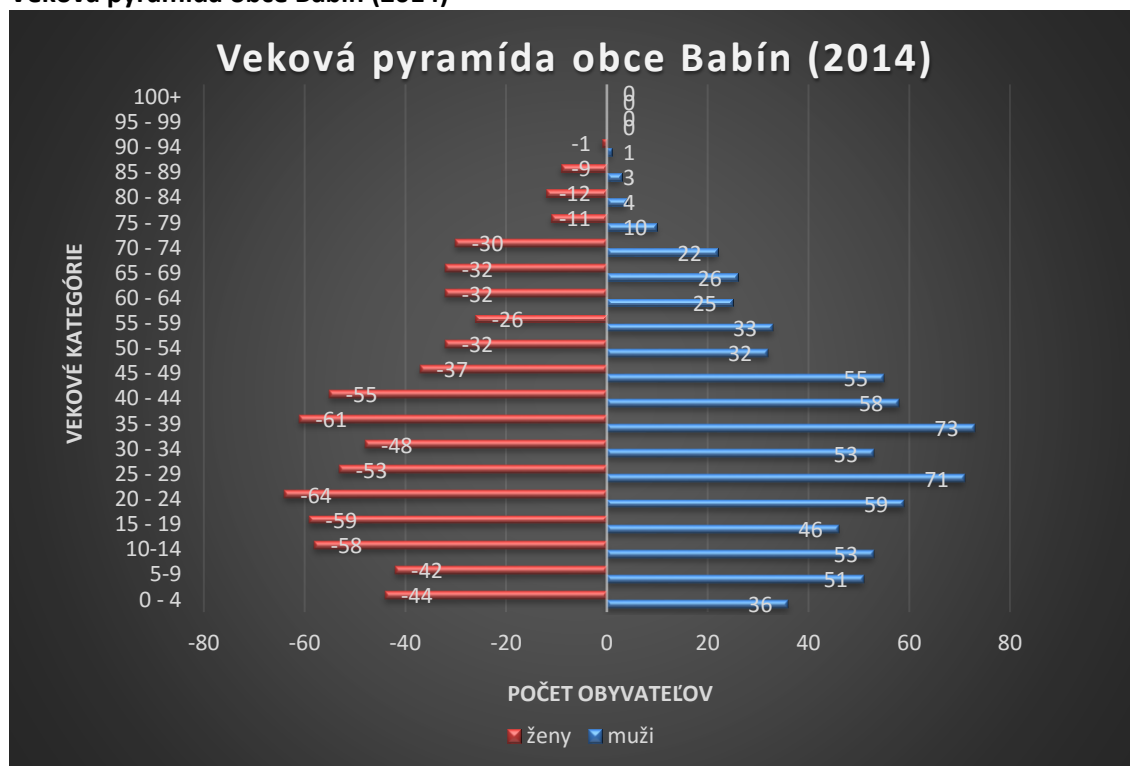
Celkový prírastok obyvateľstva bol najnižší v roku 2010. Naopak najvyšší celkový prírastok dosiahla obec v roku 2011.

Tabuľka 5 - Obec Babín – Prehľad stavu a pohybu obyvateľstva

Babín	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Narodení	29	25	19	18	23	18	13	18	9	16	20
Zomretí	12	10	13	8	10	7	12	5	7	13	7
Prírodný prírastok obyvateľstva	17	15	6	10	12	11	1	13	2	3	13
Prisťahovaní na trvalý pobyt	9	11	8	6	8	6	11	17	18	7	8
Vystáňovaní z trvalého pobytu	12	25	17	12	17	14	16	10	22	12	18
Migračné saldo	-3	-14	-9	-6	-9	-8	-5	7	-4	-5	-10
Celkový prírastok obyvateľstva	14	1	-3	4	3	3	-4	20	-2	-2	3
Počet obyvateľov obce	1413	1414	1411	1415	1418	1421	1417	1418	1416	1414	1417

Zdroj: Štatistický úrad SR

Veková pyramída obce Babín (2014)

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva:

Z hľadiska vzdelanostnej úrovne je v obci najviac zastúpené obyvateľstvo bez školského vzdelania (22,24 %). Za ním nasledujú obyvatelia so základným vzdelaním spolu 21,53 %. Stredné odborné vzdelanie (bez maturity) má 15,32 % obyvateľov, 14,47 % obyvateľov má úplné stredné odborné vzdelanie (s maturitou), 13,76 % má učňovské (bez maturity), 2,64 % má úplné stredné učňovské (s maturitou) a 2,07 % má úplné stredné všeobecné vzdelanie. Naopak vysokoškolské vzdelanie má 5,06 % obyvateľov a vyššie odborné vzdelanie má 0,50 % obyvateľov. Pri 2,42 % obyvateľov nebolo zistené ich vzdelanie.

Tabuľka 6 - Najvyššie dosiahnuté vzdelanie

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu
Babín		muži	ženy	
Základné		127	175	302
Učňovské (bez maturity)		126	67	193
Stredné odborné (bez maturity)		128	87	215
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		18	19	37
Úplné stredné odborné (s maturitou)		102	101	203
Úplné stredné všeobecné		9	20	29
Vyššie odborné vzdelanie		2	5	7
Vysokoškolské bakalárske		9	17	26
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		14	30	44
Vysokoškolské doktorandské		0	1	1
Vysokoškolské spolu		23	48	71
Študijný odbor	prírodné vedy	0	1	1
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	6	4	10
	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, archit., staveb., dopr., pošty, telekom., automatiz., špec. odb.)	5	4	9
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	2	0	2
	zdravotníctvo	0	3	3
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	5	12	17
	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	3	20	23
	vedy a náuky o kultúre a umení	1	2	3
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	1	0	1
	nezistený	0	2	2
Bez školského vzdelania		153	159	312
Nezistené		21	13	34
Úhrn		709	694	1 403

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Bez školského vzdelania	22,24 %
Základné	21,53 %
Stredné odborné (bez maturity)	15,32 %
Úplné stredné odborné (s maturitou)	14,47 %
Učňovské (bez maturity)	13,76 %
Vysokoškolské spolu	5,06 %
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	2,64 %
Nezistené	2,42 %
Úplné stredné všeobecné	2,07 %
Vyššie odborné vzdelanie	0,50 %

Tabuľka 7 - Obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti – obec Babín

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	696	674	1 370
Poľská	0	6	6
Nezistená	13	14	27
Spolu	709	694	1 403

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Z hľadiska národnostného zloženia je obyvateľstvo obce homogénne. V obci žijú podľa sčítania obyvateľov občania slovenskej, poľskej a 27 obyvateľov nezistenej národnosti. Podľa SODB 2011 sa najviac, cca 97,65 % obyvateľstva obce hlásilo k slovenskej národnosti a 6 obyvateľov k poľskej národnosti (0,43 %). Občanov s nezistenou národnosťou bolo v obci spolu 27 (cca 1,92 %).

Tabuľka 8 - Obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania – obec Babín

Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	685	668	1 353
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	1	5	6
Bez vyznania	5	4	9
Nezistené	18	17	35
Spolu	709	694	1 403

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Podľa údajov zo SODB 2011 z hľadiska náboženského vyznania obyvateľstva dominujú v obci obyvatelia, ktorí sa hlásia k rímskokatolíckej cirkvi (tvoria 96,44 % obyvateľstva obce). K evanjelickej cirkvi augsburského vyznania sa hlási 6 osôb. Bez vyznania sú 9 obyvatelia obce a pri 35 obyvateľoch sa nepodarilo zistiť ich náboženské vyznanie.

1.3 Hospodárstvo

Vzhľadom na dobre zabezpečenú reprodukciu pracovnej sily v obci a súčasnej miery nezamestnanosti je potrebné podporovať hlavne sféru služieb, výrobnú sféru a zabezpečiť nové stavebné pozemky. V poľnohospodárskej výrobe sa orientovať na finálne spracovanie výrobkov (pečenie chleba, výroba mliekarenských a mäsových výrobkov, konzervovanie lesných plodov a pod.). Je tiež potrebné modernizovať existujúce výrobné prevádzky a orientovať výrobu na vlastný výrobný program a podporiť vznik výroby a vznik drobných prevádzok výrobných služieb, remeselnej a tradičnej výroby - vznik nových pracovných miest.

Poľnohospodárska výroba a obhospodarovanie poľnohospodárskych pozemkov

Poľnohospodárska krajina v k. ú. obce Babín patrí v rámci Slovenska k typu s najkratším vegetačným obdobím, podtypu s najstudenšou zimou, s nadbytkom vlhky a veľmi silnou potenciálnou eróziou pôd. Produkčný potenciál pôd je zo slovenského hľadiska podpriemerný, pôdy sú málo odolné proti kompácii a stredne proti intoxikácii. Z hľadiska využívania patrí riešené územie do typu krajiny s prevahou trvalých trávnych porastov s veľmi malou intenzitou poľnohospodárskej výroby a okrsku s malým podielom zemiakov so stredne veľkým chovom hovädzieho dobytku.

Na väčšine poľnohospodárskych pozemkoch hospodári spoločnosť DAKNA Námestovo. Družstvo hospodári v podhorskej oblasti Oravských Beskýd, čo ovplyvňuje štruktúru poľnohospodárskej výroby. Činnosť družstva je zameraná hlavne na chov hovädzieho dobytku, v rámci neho na výrobu surového kravského mlieka, čo je nosným programom družstva a na chov oviec. Poľnohospodársku pôdu má družstvo v deviatich katastrach v okolí Námestova a Dolného Kubína. Rastlinná výroba je zameraná na výrobu objemových krmovín, pestovanie obilnín, kukurice na siláž a viacročných krmovín. V ovocnom sade sa pestuje drobné ovocie – ríbezle, maliny, arónia.

Okrem poľnohospodárskej výroby poskytuje poľnohospodárske služby externým spoločnostiam. Družstvo sa už niekoľko rokov umiestňuje v prvej desiatke podnikov súťaže TOP AGRO, v kategórii znevýhodnených oblastí. V k. ú. Babín sa nachádza poľnohospodársky dvor, ktorý v súčasnosti využíva 2 maštale a pomocné sklady. Poľnohospodársky dvor DANA – Babín zamestnáva 18 pracovníkov a chová cca 200 ks hovädzieho dobytku a cca 200 ks jalovic. Územie obce má predpoklady pre rozvoj agroturistiky a vidieckeho turizmu, najmä v južnej časti k. ú. Babín.

Firmy v obci:

- J.M.J., s.r.o. - Ubytovanie v ubytovniach a ostatné dočasné ubytovanie
- JUHRIN s.r.o. - Prenájom a lízing ostatných strojov, zariadení a iného hmotného majetku i. n.
- DK nábytok s.r.o. - Ostatné pomocné obchodné činnosti i. n.

Tabuľka 9 - FO - podnikatelia

Babín	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Živnostníci	48	68	72	84	100	102	98	109	121	120	120
Samostatne hospodáriaci roľníci	3	9	9	8	9	9	9	9	9	9	10
Slobodné povolania	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
FO podnikatelia	51	77	81	93	110	112	108	119	131	130	131

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tabuľka 10 - Právnické osoby

Babín	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
PO - ziskové	2	3	3	3	4	3	3	4	4	5	6
PO - neziskové	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	6
PO - spolu	6	7	7	7	8	7	8	9	9	10	12

Zdroj: Štatistický úrad SR

Občianske združenia:

- Občianske združenie DIVADLO NEPOZNÁ NUDU - divadelné, filmové činnosti
- Obecný športový klub BABÍN - TJ

Obchod a služby

V obci Babín sa nachádzajú 2 predajne potravinárskeho a zmiešaného tovaru:

- potraviny COOP Jednota Babín, obchodný dom u Domina - rozličný tovar, sklad a predajňa ložísk.

Na území obce Babín sa nachádzajú tieto zariadenia s nevýrobnými službami:

- Starý cintorín pri kostole s márniceou, nový cintorín s urnovým hájom, Dom smútku na novom cintoríne;
- Pošta v MKS;
- 2 Autoservisy a PROBUGAS- výdajňa plynových fliaš.

Ostatné služby (polícia, bankové a poisťovacie služby) zabezpečuje mesto Námestovo. V obci chýbajú rôzne služby ako kaderníctvo, opravovne, denný stacionár, dom opatrovateľskej služby, infocentrum, chránená dielňa a pod.

Tabuľka 3 - Obchod a pohostinstvo – obec Babín

Obchod a pohostinstvo – obec Babín	Údaj
Predajne potravinár. tovaru, supermarkety a predajne zmiešaného t	2
Predajne potravinárskeho tovaru - supermarkety	0
Predajne zmiešaného tovaru	0
Obchodné domy, nákupné strediská a hypermarkety	0
Obchodné domy a nákupné strediská - z toho hypermarkety	0
Pohostinské odbytové strediská	1
Predajne nepotravinárskeho tovaru	1
Predajne pohonných látok	0
Predajne motorových vozidiel	0
Zariadenia pre údržbu a opravu motorových vozidiel	1
Predajne súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	0
Zariadenia pre predaj,údržbu a opravu motocyklov,mopedov a prísl.	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

Priemyselná výroba

V obci Babín bolo v roku 2011 evidovaných 632 ekonomicky aktívnych obyvateľov, z toho 371 žien a 261 mužov. Za prácou mimo bydliska odchádza 513 ekonomicky aktívnych obyvateľov.

Hospodárska základňa v obci je v súčasnosti tvorená cca 69 pracovnými miestami, z toho cca 50 pracovných miest v oblasti občianskej vybavenosti a služieb, 18 pracovných miest v oblasti poľnohospodárskej výroby a 1 pracovné miesto v oblasti výroby.

V obci pôsobí niekoľko podnikateľských subjektov. V južnej časti zastavaného územia sa nachádza poľnohospodársky dvor Dakna Námestovo – hospodársky dvor Babín. Ďalej ide vo väčšine prípadov sa jedná o malých a drobných podnikateľov živnostníkov (napr. Stolárstvo Siváň), ktorý sa orientujú predovšetkým na poskytovanie služieb občanom v obci. V obci sa nenachádza žiadna priemyselná zóna. Obec plánuje v budúcnosti, podporovať podnikateľov.

Tabuľka 4 - Subjekty podľa vybraných ekonomických činností Babín

Subjekty podľa vybraných ekonomických činností Babín	Údaj
Odvetvová štruktúra hosp.: subjekty za územie spolu (01-99)	140
Subjekty v poľnohospodárstve, lesníctve, rybolove (SK NACE 01-03) A	12
Subjekty v ťažbe a dobývaní (SK NACE 05-09) B	0
Subjekty v priemyselnej výrobe (SK NACE 10-33) C	48
Subjekty v dodávke el., plynu, pary a studen. vzduchu (SK NACE 35) D	0
Subjekty v dodávke vody; odvode odpad. vôd, odpadoch (SK NACE 36-39) E	0
Subjekty v stavebníctve (SK NACE 41-43) F	53
Subjekty vo veľko. a maloobchode; oprave mot. voz.(SK NACE 45-47) G	8
Subjekty v doprave a skladovaní (SK NACE 49-53) H	1
Subjekty v ubytovacích a stravovacích službách (SK NACE 55-56) I	5
Subjekty v informáciách a komunikáciách (SK NACE 58-63) J	1
Subjekty vo finančných a poisťovacích činnostiach (SK NACE 64-66) K	3
Subjekty v činnostiach v oblasti nehnuteľností (SK NACE 68) L	0
Subjekty v odborných, vedeckých a tech. činnostiach (SK NACE 69-75) M	2
Subjekty v administrat. a podporných službách (SK NACE 77-82) N	1
Subjekty vo verej. správe a obrane; povin. soc. zabezpeč.(SK NACE 84) O	1
Subjekty vo vzdelávaní (SK NACE 85) P	1
Subjekty v zdravotníctve a sociálnej pomoci (SK NACE 86-88) Q	0
Subjekty v umení, zábave a rekreácii (SK NACE 90-93) R	1
Subjekty v ostatných činnostiach (SK NACE 94-96) S	3
Subjekty v činnostiach domácností ako zamestnávateľ. (SK NACE 97-98) T	0
Subjekty v činnostiach exterit. organizácií a združení (SK NACE 99) U	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

Tabuľka 13 - Organizačná štruktúra hospodárstva Babín

Organizačná štruktúra hospodárstva Babín	Údaj
Právne subjekty v Registri organizácií	140
Právnické osoby spolu	9
Podniky	4
Obchodné spoločnosti	2
Akciové spoločnosti	0
Spol. s r.o.	2
Družstvá	0

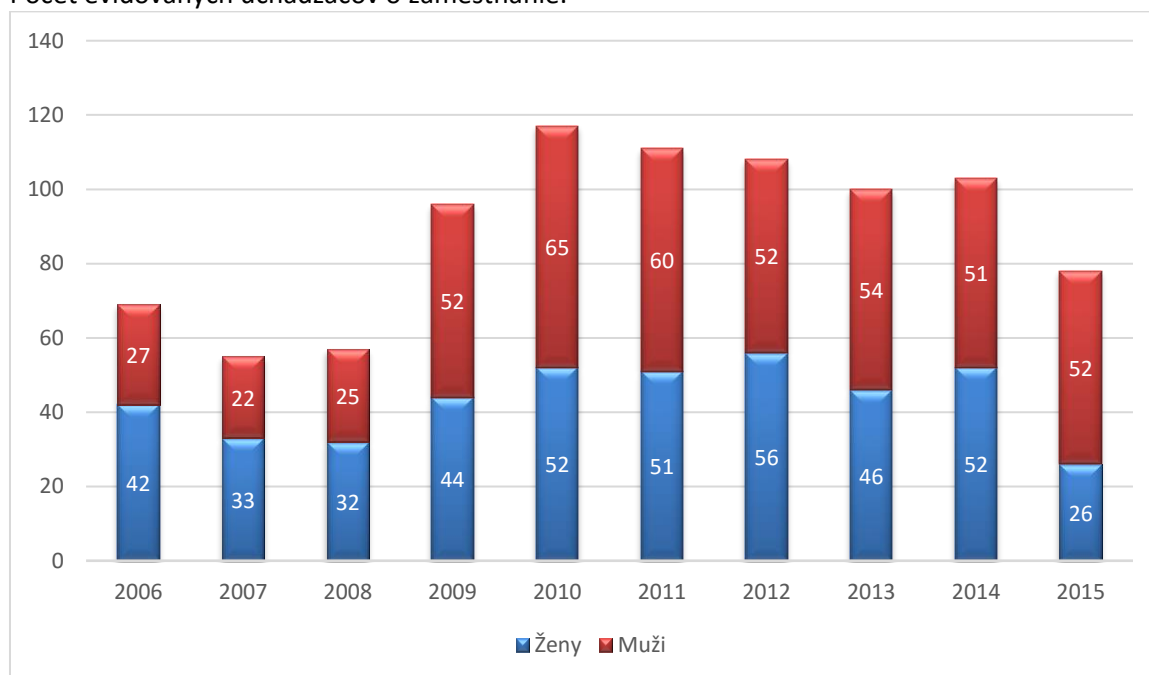
Šátne podniky	0
Obecné podniky	x
Org. zložky zahr. osôb	0
Ostatné ziskovo orient. jednotky	2
Neziskové inštitúcie - spolu	5
Neziskové inštitúcie - rozpočtové	2
Neziskové inštitúcie - príspevkové	0
Neziskové inštitúcie - ostatné	3
Fyzické osoby - podnikatelia	131
Fyzické osoby podnikatelia - živnostníci	121
Fyzické osoby - podnikatelia - slobodné povolania	1
Fyz. osoby - podnikatelia - samostatne hospodáriaci roľníci	9
Počet podnikov v súkromnom sektore - spolu	4
Počet podnikov v súk. sektore -v medzinár.vlast. s prevaž. súk.s.	0
Počet podnikov v súkromnom sektore - v zahraničnom vlastníctve	0
Počet podnikov v súkromnom sektore - družstevnom vlastníctve	0
Počet podnikov vo verejnom sektore	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

Trh práce:

Počet nezamestnaných v obci Babín sa od roku 2009 výrazne zvýšil vplyvom svetovej hospodárskej krízy. Prvý pokles nastal v roku 2011 a nezamestnanosť klesala až do roku 2013. V sledovanom období bol najvyšší počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v roku 2010 (spolu 117 uchádzačov). V roku 2015 bolo v obci Babín celkovo 78 evidovaných uchádzačov o zamestnanie, z toho 26 žien a 52 mužov.

Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie:

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Tabuľka 5 - Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti – obec Babín

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Babín				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	23	17	40	29
Lesníctvo a ťažba dreva	5	1	6	3
Ťažba uhlia a lignitu	1	0	1	1
Výroba potravín	1	5	6	5
Výroba nápojov	1	0	1	0
Výroba textilu	0	1	1	1
Výroba odevov	3	6	9	5
Výroba kože a kožených výrobkov	1	0	1	0
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	24	1	25	22
Výroba chemikálií a chemických produktov	1	0	1	1
Výroba výrobkov z gumy a plastu	6	12	18	16
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	1	0	1	1
Výroba a spracovanie kovov	11	2	13	13
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	11	5	16	12
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	3	9	12	9
Výroba elektrických zariadení	6	8	14	13
Výroba strojov a zariadení i. n.	28	7	35	32
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	19	31	50	41
Výroba nábytku	4	0	4	2
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	5	1	6	5
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	3	0	3	2
Zber, úprava a dodávka vody	1	1	2	2
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	1	2	3	1
Výstavba budov	40	2	42	35
Inžinierske stavby	2	0	2	2
Špecializované stavebné práce	38	4	42	39
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	5	0	5	4
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	6	6	12	8
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	8	24	32	26
Pozemná doprava a doprava potrubím	13	4	17	13
Vodná doprava	1	0	1	1

Skladové a pomocné činnosti v doprave	0	2	2	1
Poštové služby a služby kuriérov	2	1	3	3
Ubytovanie	3	2	5	4
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	6	13	19	14
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	1	0	1	0
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	1	4	5	4
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	1	0	1	1
Činnosti v oblasti nehnuteľností	1	2	3	3
Právne a účtovnícke činnosti	0	5	5	3
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	1	3	4	4
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	3	0	3	2
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	0	1	1
Prenájom a lízing	0	1	1	1
Sprostredkovanie práce	4	3	7	5
Bezpečnostné a pátracie služby	3	0	3	3
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	20	16	36	33
Vzdelávanie	12	24	36	30
Zdravotníctvo	5	9	14	11
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	1	1	2	2
Sociálna práca bez ubytovania	0	1	1	0
Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	0	1	1	1
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	2	3	5	5
Činnosti herní a stávkových kancelárií	1	2	3	1
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	1	0	1	1
Činnosti členských organizácií	4	4	8	7
Ostatné osobné služby	1	2	3	2
Nezistené	25	13	38	27
Spolu	371	261	632	513

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

1.4 Technická infraštruktúra

Cestná doprava

Katastrálnym územím obce Babín prechádza štátna cesta I/78, vedúca z Dolného Kubína cez Oravský podzámok do Námestova a ďalej do Poľska. Cesta I/78 delí zastavané územie obce Babín na severnú a južnú časť. Ďalej katastrálnym územím obce prechádza aj cesta tretej triedy III/2284 v trase Hruštín – Babín – Vaňovka.

V súvislosti s cestou I/78 v dotknutom území, SSC neplánuje v blízkej budúcnosti žiadnu investičnú aktivitu. Cesta I/78 vznikla prekategORIZOVANÍM pôvodnej cesty II. triedy II/521 (Oravský Podzámok - Lokca) a predĺžením po cestách III. triedy na hraničný priechod Oravská Polhora.

Najbližšia obec v severovýchodnom smere je obec Vasilov, od obce je vzdialený cca 1 km po ceste I/78. Smerom na juhozápad je najbližšou obcou Hruštín, ktorý je vzdialená cca 2 km.

Cestná sieť v okolí obce je, podľa charakteru, delená na štátne cesty a miestne komunikácie ktoré obhospodaruje a spravuje obecný úrad Babín. Celková dĺžka miestnych komunikácií v obci je cca. 7 - 8 km. Väčšina miestnych komunikácií si vyžaduje nevyhnutne opravu povrchu vozovky, v nových uliciach individuálnej výstavby.

Vplyv dopravy na obytné územie obce Babín je značný, z toho dôvodu, že cez zastavané územie obce vedie cesta I/78 z Dolného Kubína do Námestova. Intenzita dopravy na štátnej ceste I/78, podiel ťažkých vozidiel je vyššia ako povolená hladina 60dB, ktorá sa vypočíta ako súčet povolenej hladiny 50dB a korekcie 10 dB, teda spolu 60dB. Uvedenú hodnotu je možné dosiahnuť atmosférickým útlmom pri pohltivom teréne vo vzdialenosti ochranného pásma - 50 m, toto platí pre novú výstavbu.

Cestná doprava statická

Pre potreby parkovania osobných áut mimo pozemkov rodinných domov sa na území obce nachádza plocha statickej dopravy pred objektom obecného úradu, kultúrneho domu, základnou školou, cintorínom, kostolom a športovým areálom. Toto nepostačuje pre budúci rozvoj obce. Odstavné plochy a parkoviská majú asfaltový a spevnený štrkový povrch. Situovanie ďalších plôch statickej dopravy súvisí s rozmiestnením občianskej vybavenosti podľa druhu a potrieb.

Hromadná doprava

Obyvatelia majú možnosť využiť dopravné služby autobusovými prímestskými linkami smerom na okresné mesto Námestovo a na mesto Dolný Kubín pomocou 1 autobusovej zastávky, na ktorej zastavujú miestne i diaľkové autobusy. Uvedená zastávka je umiestnená na ceste I/78, približne v strede zastavaného územia a pretože obec má hviezdicovú dopravnú koncepciu, vyhovuje väčšine obyvateľov.

Pešia a cyklistická doprava

Cesta, ktorá prechádza zastavaným územím obce a tvorí hlavnú dopravnú kostru a je vybavená chodníkom. Ostatné komunikácie v obci zabezpečujú prevažne prístupy k domom a nie sú vybavené chodníkmi a jestvujúce šírky koridorov medzi oploteniami ani neumožňujú dodatočnú výstavbu chodníkov. Z hľadiska bezpečnosti cestnej premávky je možné tento stav akceptovať (mimo hlavnej komunikácie) z dôvodu veľmi nízkej intenzity obslužnej dopravy, ktorá umožňuje zmiešanie pešej a automobilovej dopravy v spoločnom profile.

V katastrálnom území je navrhnutá sieť turistických a prechádzkových trás, sprístupňujúcich atraktivitu v katastrálnom území a v okolí obce. Navrhnuté trasy môžu slúžiť súčasne horskej cykloturistike, v zime bežeckému lyžovaniu. Tieto trasy zároveň môžu nadviazať na jestvujúce a plánované trasy v okolitých obciach, resp. katastrálnych územiach obcí.

V návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a realizovať sieť cyklomagistrál (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úsekoch:

c) Oravsko-Liptovská cyklomagistrála zo sedla Demänová s paralelným pokračovaním v trase lesnej cesty cez kótu Tanečník a po pôvodnej ceste II/520 cez kótu Kubínska do Oravskej Lesnej, v trase cesty II/520 Oravská Lesná – Lokca – Oravská Priehrada prístav, v trase cesty III/5944 Ústie nad Priehradou – Trstená, v trase cesty II/520 Trstená – Vitanová, v trase cesty II/52019 Vitanová – Oravice – Zuberec, v trase cesty II/584 Zuberec – Liptovská Sielnica a paralelne po lesnej ceste cez Kvačiansku dolinu, nasledujú vetvy v trase cesty II/584 Liptovská Sielnica – Liptovský Mikuláš a v trasách ciest III/018104 Liptovská Sielnica – Liptovský Michal, I/18 Liptovský Michal – Ružomberok.

Tabuľka 15 - Doprava Babín

Doprava	Údaj
Autobusové linky miestneho významu (medzimestské)	7
Miestne komunikácie spolu na 1 d. m. km	7,1
z toho miestne komunikácie - bezprašné na 1 d. m. km	6,3
Mosty na miestnych komunikáciách	5
Lávky pre peších	1
Vybudované chodníky na 1 d. m. km	0,8

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

Zásobovanie vodou

Akumulácia pitnej a požiarnej vody je zabezpečená pre obec Babín vodojemom s objemom 1x100 m³. V k. ú. obce sa nachádzajú dva pramene - vývery v hore Háj a dva bočné vývery v blízkosti pramenného výveru. V roku 2014 došlo k zachyteniu prameňov do vodného zdroja s názvom Rúbané, s min. výdatnosťou 7,7 l/s a priemernou výdatnosťou 12,7 l/s.

Prívodné potrubie z vodného zdroja do vodojemu je z PVC DN 110 mm, rozvodná sieť je o dimenzii 110 mm, pre počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou predstavuje 1421. Z vodojemu 100 m³ je zásobená aj obec Vasil'ov.

Obec Babín je primárne zásobená z vodných zdrojov, ale pri poruche, nedostatku vody je možné prepojenie vodovodnej siete v obci Babín v armatúrnej šachte, do ktorej vedie prívodné potrubie z obce Hruštín.

Vodovod, na ktorý je obec napojená, sa nachádza v správe Oravskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Dolný Kubín.

Kanalizácia a ČOV

Odkanalizovanie odpadových vôd je zabezpečené verejnou kanalizáciou so zaústením do ČOV Námestovo s kapacitou 89,4 l/s, projektovaných 46 000 EO. Na hlavnom kanalizačných zberačov v rámci obci sú navrhnuté dve prečerpávacie stanice.

V obci Babín nie je vybudovaná kanalizačná sieť. Odpadové vody z jednotlivých objektov sú zaústované do žump a septikov.

Pre odvádzanie a hygienickú likvidáciu odpadných vôd bola spracovaná štúdia, ktorá rieši hlavný kanalizačný zberač a ČOV spoločne pre obce Hruštín a Babín s umiestnením ČOV severne od obce Babín pri toku Hruštinky. Navrhnutá kanalizácia je delená, splašková. Prečistené vody z ČOV sa odvedú do recipientu – Hruštinka. Celková dĺžka siete je 5 938 m.

Dažďové vody sa budú odvádzajú povrchovými rigolmi do recipienta, čiže potokov, ktoré pretekajú cez obec Babín.

Zásobovanie plynom

Obec nie je plynofikovaná.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec Babín je elektrickou energiou zásobovaná z distribučných transformátorových staníc 22/0,4 kV, ktoré sú napájané z 22 kV vzdušných liniek tangujúcich zastavané územie obce Babín. Tieto vyúsťujú z prevodových transformátorových staníc 110/22 kV. Sekundárna sieť NN je vybudovaná ako vzdušné NN vedenie na betónových (popri štátnej ceste a hlavných miestnych komunikáciách) a drevených podperných bodoch (rozvody k rodinným bytovým jednotkám) spolu s rozvodom verejného osvetlenia. Časť sekundárnej siete NN je vybudovaná ako káblová sieť NN. Sekundárnu sieť NN treba rozširovať, pre potenciálnu výstavbu budovať sekundárnu sieť NN káblovú.

Obec je v súčasnosti zásobovaná elektrickou energiou z existujúcej nízko napäťovej siete, ktorá je v obci vedená po stĺpových podperách od jednotlivých trafostaníc. V súčasnom období je v obci 6 trafostaníc, z nich jedna je lokalizovaná v areáli Poľnohospodárskeho dvora. V prípade ďalšieho hospodárskeho a sociálneho rozvoja bude potrebné uskutočniť zvýšenie kapacity elektrickej prenosovej sústavy.

Verejné osvetlenie

V roku 2015 sa v obci uskutočnila rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia, na základe ktorej sa vymenilo spolu 154 ks svietidiel.

Obnoviteľné zdroje energií

Zdroje a zariadenia na výrobu netradičných druhov energie tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Odporúča sa však zmena (v jednotlivých prípadoch) palivovej základne prechodom na biomasu. V prípade nedostatočného využitia orných pôd pre poľnohospodárske účely, je možné tieto plochy preorientovať na pestovanie plodín pre energetické účely a ich využitie pri zásobovaní teplom. Zároveň je možné pre energetické účely využívať aj odpady z lesných plôch a bioodpady z obce, prípadne veterné energia.

Miestny rozhlas

Rozvod miestneho rozhlasu je zabezpečený z ústredne v objekte obecného úradu. Odtiaľ je vyvedený vzdušný rozvod vedený na samostatných oceľových stožiaroch. Rozvod je realizovaný ako dvojdrôtovým vedením na izolačných podperách.

Tabuľka 16 - Technická vybavenosť Babín

Technická vybavenosť	Údaj
Počet pôšt	1
Káblová televízia	nie
Verejný vodovod	áno

Verejná kanalizácia	nie
Verejná kanalizačná sieť pripojená na ČOV	nie
Rozvodná sieť plynu	nie
Stanice hasič. a záchran. zboru platené	nie
Hasičské vozidlá	áno
Počet vzniknutých požiarov	4
Obecný hasičský zbor	áno
Verejné miesto s prístupom na Internet	nie
Mestský/obecný úrad využíva osobný počítač	áno
Mestský/obecný úrad má pripojenie na Internet	áno
Mestský/obecný úrad má vlastnú www stránku	áno

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

1.5 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra

Inštitúcie:

Obec v súčasnosti uspokojuje len základné potreby súčasných obyvateľov. Kapacitne nepostačuje v zdravotníctve, sociálnych službách a športe. Občania využívajú vyššiu vybavenosť mesta Námestovo.

Základná škola s materskou školou Babín

V školskom roku 2000 - 2001 pôsobí v obci plneorganizovaná škola - Základná škola s materskou školou Babín. Od septembra 2010 vďaka rekonštrukcii a prístavbe budov ZŠ a MŠ sa všetky triedy vyučujú v budove ZŠ, pri ktorej obec pristavila aj nové multifunkčné ihrisko využívané nielen žiakmi školy, ale aj obyvateľmi obce a okolitých dedín.

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola Babín (172 žiakov)
- Materská škola Babín (43 žiakov)

V obci je zriadená materská škola s 2 oddeleniami, spolu pre 43 detí, 3 učiteľky a 2 THP zamestnancov. Školopovinní žiaci navštevujú základnú školu s 9 triedami, 2 odbornými triedami a gymnastickou sálou. Celkovo 172 žiakov vyučuje 14 učiteľov. V škole pracuje ešte 3 THP zamestnanci. V škole je činný školský klub s jednou vychovateľkou. V škole chýbajú pracovné dielne a telocvičňa.

Tabuľka 17 - Školstvo – obec Babín

Školstvo – obec Babín	Údaj
Materské školy spolu	1
Materské školy spolu - deti	40
Základné školy - (1. - 4. roč.) spolu	0
Základné školy - (1. - 4. roč.) spolu - žiaci	0
Základné školy - (1. - 9. roč.) spolu	1
Základné školy - (1. - 9. roč.) spolu - žiaci	186
Materské školy - štátne	1
Materské školy - štátne - deti	40
Materské školy - štátne - triedy	2
Materské školy - štátne - učitelia	3

Základné školy - štátne (1. - 4. roč.)	0
Základné školy - štátne (1. - 4. roč.) - žiaci	0
Základné školy - štátne (1. - 4. roč.) - triedy	0
Základné školy - štátne (1. - 4. roč.) - učitelia	0
Základné školy - štátne (1. - 9. roč.)	1
Základné školy - štátne (1. - 9. roč.) - žiaci	186
Základné školy - štátne (1. - 9. roč.) - triedy	9
Základné školy - štátne (1. - 9. roč.) - učitelia	13
Školské jedálne spolu (bez VŠ. jedální a jedální v MŠ)	1
Školské jedálne spolu (bez VŠ. jedální a v MŠ)-miesta pri stoloch	52
Školské jedálne spolu (bez VŠ. jedální a v MŠ) - stravníci	61

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

Zdravotníctvo

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko, ani ordinácia žiadneho lekára. Obyvatelia môžu využívať zdravotnícke služby v Hruštíne a v okresnom meste Námestovo – Oravská poliklinika v Námestove. Vyššiu zdravotnú starostlivosť poskytuje nemocnica v Trstenej a v Dolnom Kubíne, pre ktorú je spádovou obcou.

Sociálne zabezpečenie

Obec zabezpečuje sociálne služby pre svojich obyvateľov sama. V súčasnosti poskytuje opatrovateľskú starostlivosť pre niekoľko obyvateľov hlavne v dôchodkovom veku. V obci nie je činný klub dôchodcov ani dom sociálnych služieb.

Pošta

Vnútorne priestory poštového strediska obec spolu so Slovenskou poštou v súčasnosti zmodernizovali. Modernizácia zahŕňala rekonštrukciu stien, elektrických rozvodov, podlahy a pribudol kazetový strop. Technické zariadenie a vybavenie poskytla Slovenská pošta.

Požiarňa ochrana

V obci Babín sa nachádza požiarňa zbrojnica v Miestnom kultúrnom stredisku novým hasičským vozidlom IVECO Daily a starším hasičským vozidlom Mercedes Benz Vario 711. Požiarňa zbrojnica vyhovuje potrebám obce v súčasnosti i pre najbližších cca 20 rokov. V obci funguje Dobrovoľný Hasičský zbor Babín.

Dobrovoľný hasičský zbor obce Babín

Dobrovoľný hasičský zbor obce Babín vznikol v roku 1925 a v súčasnosti má širokú členskú základňu rozdelenú na družstvá plameň, dorastenci, dorastenkine, muži a ženy. Družstvá sa aktívne podieľajú na reprezentovaní obce v hasičskom športe. DHZ je nezisková organizácia, ktorá vykonáva činnosti na úseku ochrany pred požiarimi.

V rokoch 2014 a 2015 Dobrovoľné hasičstvo v obci zažíva rozmach. Po zakúpení nového hasičského automobilu z rozpočtu obce na podvozku Mercedes Benz Vario stúpa záujem mladých o činnosť dobrovoľných hasičov. Rozrastá sa nielen členská základňa, ale po dlhých rokoch prichádza podpora od štátu formou kategorizácie a dotácií. DHZ Babín navyše práve v čase 90. roku založenia zboru dostalo novú hasičskú techniku - Automobilovú striekačku Iveco Daily, ktorá spoločne s Cisternovou automobilovou striekačkou na podvozku Mercedes Benz Vario tvorí vozový park DHZ obce Babín.

Bytový fond

Obec Babín sa nachádza v tvrdošínsko-námestovskom ťažisku osídlenia tretej úrovne druhej skupiny – spolu 18 ťažísk (podľa KURS 2001).

V roku 2011 v obci Babín bolo evidovaných 352 bytov, z toho 318 obývaných bytov, z toho podľa typu kúrenia, 6 bytov má diaľkové ústredné vykurovanie, 242 bytov má ústredné lokálne vykurovanie, 34 bytov má iné vykurovanie a 1 dom nemá vykurovanie.

Podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie, 1 byt má plyn, 9 bytov má elektrickú energiu, 279 bytov tuhé palivo, 1 byt iný zdroj a 1 byt nemá vykurovanie. K 31.12.2014 je v obci Babín evidovaných 380 domácností.

Tabuľka 18 - Bytový fond Babín

Bytový fond Babín	Údaj
Prírastky bytov (vr. úz. zmien) - spolu	5
Úbytky bytov vr. úz. zmien - spolu	0
Stav bytov k 31.12. spolu	372
Záhradné chaty, stav k 31. 12.	0
Rekreačné chaty, stav k 31. 12.	0
Stavby na individuálnu rekreáciu (záhradné a rekreačné chaty)	0
Garáže, stav k 31. 12.	8

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

1.6 Kultúra, šport, cestovný ruch

Kultúra

Vybavenosť z oblasti kultúry je sústredená v novostavbe viacúčelovej budovy v centre obce. Vo viacúčelovej budove je umiestnená knižnica, tiež klubové priestory a viacúčelová sála s kapacitou 200 sedadiel.

Kultúrny život v obci sa odohráva v týchto zariadeniach:

- Galéria ľudového rezbárstva v starej škole, pri farskom úrade;
- Miestne kultúrne stredisko(MKS) Babín so spoločenskou sálou pre cca 170 - 200 návštevníkov podľa druhu akcie a usporiadania stoličiek;
- Rímsko – katolícky kostol Zoslania Ducha Svätého s cca 100 miestami na sedenie;
- Knižnica;
- Kaplnka najsvätejšieho Srdca Ježišovho;
- Kaplnka Panny Márie.

Galéria ľudového rezbárstva - V obci Babín sa v roku 2006 otvorila stála expozícia ľudových drevených plastík, ktorá obsahuje viac ako 50 plastík v nadživotnej veľkosti od 30 tvorcov z Oravy, Liptova, Kysúc, Považia, Košíc a Poľska. Galéria ľudového rezbárstva je sprístupnená počas celého roka.

Miestne kultúrne stredisko (MKS) – S výstavbou viacúčelovej budovy pri obecnom úrade sa začalo 11. júna 1991. Výstavbu MKS realizoval Obecný podnik VAS Babín. Na stavbe sa podieľali nezamestnaní občania. Rok 1994 (30. júl) sa zapísal do dejín obce Babín slávnostným otvorením miestneho kultúrneho strediska. Stavebno-technický stav budovy je v súčasnosti nevyhovujúci a je potrebné vykonať opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti.

Obecná knižnica - Po zriadení MKS je knižnica umiestnená v novej budove MKS. Po realizácii prístavby MKS sa v roku 2001 vytvorili nové priestory pre Obecnú knižnicu v Babíne.

V oblasti kultúry v obci pôsobia:

- divadelníci a detský divadelný súbor ÚSMEV,
- muzikanti,
- ľudová spevácka skupina Gejdošky,
- folklórna skupina Babín,
- Betlehemska skupina,
- Tanečná skupina KB-5.

Obecný spravodaj – v obci vychádza občasník Obecný spravodaj, ktorý je využívaný na informovanie občanov o dianí v obci a činnosti samosprávnych orgánov. Občasník vydáva obecný úrad v Babíne. V roku 2016 vychádza už 17. ročník občasníka.

Monografia obce – Monografia vydaná obcou Babín v roku 2010 (realizovaná s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR a cestovného ruchu SR) sa zaoberá históriou i súčasnosťou obce Babín. Autori v nej zachytávajú historický vývin, spoločenské pomery, pamiatky, ľudovú kultúru, tradície, školstvo, požiaru ochranu, šport v obci, poľovnícke združenie Babín a tiež informácie o ľudovom rezbárovi Štefanovi Siváňovi a iných významných osobnostiach a predstaviteľoch obce Babín.. Texty sú doplnené ilustračnými fotografiami.

Kultúrne pamiatky

Významné pamiatky v obci:

- Kostol r. 1933 (architekt Michal Milan Harminc)
- Klasicistická kaplnka z 1. pol. 18.st
- Cintorín s ľudovými kamennými krížami z 2 pol. 19.storočia
- Klasicistická kaplnka z 2. pol. 19.storočia
- Morové kríže z r. 1833 a 1839
- Ľudové drevenice zo začiatku 20. Storočia
- Oltár premenenia pána z druhej polovice 17. Storočia
- Barokový oltár z roku 1728
- Krstiteľnica zo 17. Storočia
- Ľudové plastiky svätcov z druhej polovice 18. Storočia

Národné kultúrne pamiatky v obci Babín

V obci Babín sa nachádzajú pamiatkovo chránené objekty – nehnuteľné kultúrne pamiatky, na ktoré sa vzťahuje pamiatková ochrana v zmysle príslušných právnych predpisov.

Tabuľka 19 - Národné kultúrne pamiatky v obci Babín

Pamiatkový objekt	Zauž. názov PO	Číslo ÚZPF	Stav.-tech. stav
Pilier	pilier s podstavcom pod krížom	2627/1	vyhovujúci
Kríž s korpusom	socha Krista na kríži	2627/2	vyhovujúci
Náhrobník s krížom a reliéfom	reliéf Piety	2628/1	narušený
Náhrobník s reliéfom - fragment	podstavec s reliéfom Piety	2628/2	narušený

Náhrobník s krížom a reliéfom	reliéf Piety	2628/3	narušený
Podstavec s reliéfmi	reliéfy P.M.a hláv anjelov	2631/1	dobrý
Kríž s korpusom	socha Krista na kríži	2631/2	dobrý
Reliéf	reliéf Panny Márie Bolestnej	2631/3	dobrý

Zdroj: www.pamiatky.sk

Významné osobnosti obce:

- Štefan Siváň starší – insitný rezbár
- Ondrej Matigant /padlý v II. svetovej vojne/
- Štefan Siváň mladší – pokračovateľ tradície rodu rezbárov
- Zuzana Havranová, rod. Šiláková – prvá lekárka

Zdroj: Monografia obce

Štefan Siváň st. (1906 – 1995)

Patrí medzi najvýznamnejších insitných sochárov na Slovensku, ktorý celý život prežil v oravskej obci Babín. K vyrezávaniu plastiek sa dostal cez vyrezávanie betlehemov, s ktorými chodil v 20. – 30. rokoch koledovať. Prešiel nielen odľahlé miesta Slovenska, ale aj Moravu a Sliezske. Betlehem i figúrky (bôžatá) si sám aj polychromoval a pri ich výrobe vychádzal z tradície rezbárstva sakrálnych plastiek. Tento charakter si zachovali aj jeho voľné plastiky s tradičnými námetmi. V 60-tych rokoch 20. storočia ojedinelú a svojráznu tvorbu objavili pre Slovensko výtvarníci Vladimír Kompánek, Andrej Barčík a Ignác Kolčák. Ich záujem Siváňa podnietil k vyrezávaniu plastiek väčších rozmerov a rozšíril aj oblasť spracúvaných námetov – biblické témy, variácie Adama a Evy, originálne Piety, Madony, osobité korpusy, postavy valachov, dedinských žien a zvierat.

Siváňova rezba sa vyznačuje bezprostrednosťou výrazu a naivným čarom. Charakteristické sú jeho včelie úle v tvare medveďa alebo ženských postáv v ľudovom odeve, ktoré odpozoroval v dôverne známom dedinskom prostredí hornej Oravy. Autor mal bohatú výrečnosť, bystrý zrak a bieda podľa neho skončila v dobe, keď „nastali galérie“. Oravská galéria v Dolnom Kubíne začala budovať jeho kolekciu plastiek v sedemdesiatych rokoch. Jednému z najvýznamnejších insitných sochárov venovala Oravská galéria v Dolnom Kubíne stálu expozíciu.

Rezbárske dielo Štefana Siváňa mali možnosť vidieť návštevníci na Bratislavskom hrade v roku 1971, na III. Trienále insitného umenia v Bratislave v roku 1972 a na výstavách v Hornom Smokovci, Námestove, Dolnom Kubíne, vo Východnej, v Novom Saczi v Poľsku a jeho sochy nechýbali ani na veľkolepej prehliadke súčasného slovenského insitného umenia v Paríži v roku 1982. V roku 1991 usporiadala Oravská galéria v Dolnom Kubíne Štefanovi Siváňovi jubilejnú výstavu k 85. narodeninám a v roku 1992 reprezentačnú výstavu v Slovenskej národnej galérii v Bratislave v Dessewffyho paláci spolu s insitným maliarom Ondrejom Šteberlom.

Šport

Obyvatelia majú v obci dobré možnosti športového vyžitia. Vybavenie obce pozostáva z:

- viacúčelové ihrisko pri základnej škole,
- dopravné ihrisko pri materskej škole,
- Športový areál OŠK Babín s jedným futbalovým ihriskom a jedným tréningovým ihriskom.

Z hľadiska športu má v obci významné postavenie futbal. V obci sú družstvá starších žiakov, dorastencov a dospelých. Do budúcnosti má pribudnúť prípravka pre futbalistov a záujmové činnosti v oblasti športu.

Výhodou obce z hľadiska športového vyžitia je existencia športového areálu, v ktorom obec do budúcnosti plánuje vytvoriť otvorené klzisko. Športový areál bol vytvorený pre skvalitnenie podmienok pre futbal a reprezentáciu mužstiev.

V obci fungujú stolnotenisové družstvá a v oblasti športu má významné postavenie aj turistický oddiel.

Tabuľka 20 - Šport Babín

Šport - Babín	Údaj
Telocvične - spolu	1
Telocvične - školské	1
Ihriská pre futbal (okrem školských)	2
Ihriská ostatné	2

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

Významné kultúrne a športové podujatia v obci

Medzi významné kultúrne a športové podujatia patria:

- Dni obce Babín
- Fašiangový ples obce Babín
- Detský maškarný bál
- Deň Matiek
- Deň detí
- Stavanie mája
- Odpustová slávnosť
- Rezbársky plenér - Návraty k Siváňovi
- Stretnutie dôchodcov
- Deň Sv. Mikuláša
- Betlehemske vianoce
- Víťanie nového roka pred obecným úradom
- Talentárium
- Prechod Babínskym chotárom
- Súťaž - Pin-Pong
- Turnaj v šachu a dáme
- Slovenský mariáš
- Atletický deň

Cestovný ruch a propagácia

Z hľadiska rozvoja cestovného ruchu je rozhodujúca medzinárodná doprava po štátnej ceste I/78 pokračujúcej do Poľska. Uvedená trasa vedie cez k. ú. mesta Námestovo, ktoré je okresným mestom regiónu Horná Orava.

Prechodné ubytovanie sa v obci Babín nenachádza. Návštevníci obce majú možnosť ubytovať sa len na súkromí.

V obci Babín sa nachádzajú 2 zariadenia s verejným stravovaním:

- Pohostinstvo Familly, Pohostinstvo u Domina, Krčma u Domina, Pizzéria Pohoda

Územie obce má predpoklady pre rozvoj agroturistiky a vidieckeho turizmu, najmä v južnej časti k. ú. Babín. V oblasti cestovného ruchu je dôležité podporovať rozvoj rekreácie, agroturistiky a turizmu, čo následne prinesie vznik nových pracovných miest.

Obec sa propaguje predovšetkým prostredníctvom internetovej stránky www.babin.sk, obecného spravodaja a informácie o obci sú dostupné aj v monografii obce z roku 2010. Z hľadiska úropagácie obci chýbajú vlastné tlačené materiály a informácie pre turistov by bolo vhodné zverejňovať aj v cudzom (predovšetkým anglickom) jazyku. Napriek tomu, že obec je členom ZMOBO, Euroregiónu Beskydy a Miestnej akčnej skupiny Biela Orava, v budúcnosti by obec mohla zvážiť vstup do oblastnej organizácie cestovného ruchu.

Partnerská spolupráca

- **Velké Karlovice (CZ)** – Dohoda o vzájomnej spolupráci medzi obcami Babín a Velké Karlovice bola uzavretá vo Veľkých Karloviciach dňa 20.01.2016. Dohoda je uzatvorená na dobu neurčitú. Predmetom dohody je vytvorenie podmienok pre vzájomnú spoluprácu medzi partnermi dohody, smerujúcej k prehĺbeniu vzťahov s cieľom univerzálneho rozvoja partnerských vzťahoch v spoločenskej, kultúrnej, športovej oblasti, ale aj v oblasti , so zohľadnením spoluúčasti iných tretích strán, ktoré pôsobia v susediacich regiónoch.

1.7 Príroda a životné prostredie

Charakteristika prírodného prostredia

Geologické a geomorfologické pomery - chotár Babína je súčasťou vonkajšieho flyšového oblúka západokarpatskej sústavy. Geologické podložie je tu jednoduché, tvorené flyšovými horninami. V starších treťohorách vznikli z pobrežných častí paleogénneho mora pieskovce, zlepenec, ílovce a slieň. More v geologických dobách totiž pokrývalo celú Oravu. V tomto plytkom mori sa na okraji hromadili nánosy z pevniny ako okruhlíaky, ďalej od pobrežia sa usadzoval piesok a potom bahno. Z okruhlíakov vznikli zlepenec (konglomeráty), z piesku pieskovce a z bahna bridlice. Skutočnosť, že tieto horniny sa niekedy viackrát striedajú svedčí o tom, že hladina mora kolísala a more sa od pevniny vzdalovalo a približovalo. Tieto horniny sa v mnohonásobných sériách striedali a vytvárali typický flyš. Oravská Magura a Hruštínske podolie je tvorené magurským flyšom.

Pôdne pomery - pôdnymi typmi v katastri sú kambizeme typické nasýtené, kambizeme dystrické a typické kyslé, kambizeme pseudoglejové nasýtené a v nivách riek fluvizeme glejové. Pôdne druhy sú prevažne hlinité, ílovito-hlinité až ílovité, vyskytujú sa tu aj hlinito-piesčité pôdy. Obsah skeletu je od neskeletnatých až po slabo kamenité. Úrodnosť pôd vyjadrená bonitnou skupinou sa pohybuje od 7. do 9.

Klimatické pomery - podľa klimatického členenia Slovenska patrí katastrálne územie Babína do chladnej oblasti s okrskom mierne chladným. Táto klimatická oblasť je charakterizovaná priemernou júlovou teplotou menšou ako 16 °C, presnejšie v rozmedzí 12 °C až 15 °C (16 °C).

Typickým znakom teplotných pomerov chotára sú tzv. inverzné stavy, kedy sú za pokojného počasia v dolinách nižšie teploty ako na hrebeňoch a vo vrchoch. S nadmorskou výškou teplota stúpa. Počet dní s inverzným počasím, ako aj samotné teplotné pomery, závisia od oblačnosti, ktorá znižuje intenzitu slnečného žiarenia. Chotár Babína má 60 - 70 % priemernú ročnú oblačnosť. Najväčšia oblačnosť je v

decembri, najmenšia v auguste. Priemerný počet zamračených dní v chotári sa pohybuje v rozmedzí 140 - 160, počet dní s hmlou 60 - 100. Bezoblačné, jasné počasie s oblačnosťou v priebehu dňa menšou ako 20 % je len 30 - 45 dní v roku. Slnko svieti v priemere 1800 hodín ročne, z toho vo vegetačnom období 1300 hodín.

Vzhľadom na členitosť územia sú pomerne nejednotné aj veterné pomery chotára. Prevládajú tu západné a severozápadné vetry. Najsilnejšie vetry sa vyskytujú pri náhlom oteplení v januári a vo februári, začiatkom jari a koncom jesene. Bezveterné počasie je typické pre august. Zimný polrok je veternejší ako letný.

Ročný úhrn zrážok v chotári je 850 - 900 mm. Najväčší objem zrážok padne v letných mesiacoch, v júli a v auguste predstavuje až 60 % ročného úhrnu. Naopak najmenej zrážok padne v januári a februári až marci. Okrem zrážok vo forme dažďa sú pre chotár Babína charakteristické bohaté snehové zrážky. Obdobie so snehovou prikrývkou trvá až 100 - 130 dní a začína v priemere od 21. októbra až do 1. novembra a trvá do 11 až 21. apríla. Priemerné maximá snehovej prikrývky dosahujú 60 - 100 cm. Sneh padá v priemere 50 - 60 dní v roku.

Hydrologické pomery - chotár Babína leží v povodí rieky Biela Orava a je odvodňovaný tokom Hruštínka. Riečnu sieť tu tvoria pravostranné prítoky Hruštínky - Skalnatý potok, prameniaci pod Babínskou hoľou vo výške 960 m n.m. a Bučníkový potok, ktorého prítoky prameniace pod hrebeňom Oravskej Magury sa spájajú pod kótou Poľana vo výške 757,8 m n.m. Najvýznamnejším ľavostranným prítokom Hruštínky v chotári Babína je Dielnický potok, prameniaci pod kótou Galanky (942 m n.m.). Tento súčasne tvorí hranicu chotára s katastrom Hruštín. Tieto toky v hornej a strednej časti tečú v hlbokých zárezoch na dne nevýrazných údolí. V dolnej časti sú zarezané do pokryvných hĺn, prípadne vlastných náplavov. Vodné toky tu síce nie sú hydrologicky sledované, ale pre celú túto oblasť je charakteristický stredohorský typ režimu odtoku, s maximálnymi prietokmi v apríli a významným zvýšením už v marci. Vodné toky chotára sú hydrologicky nevyrovnané a v prietokoch vody majú veľmi veľké výkyvy s intenzívnym odnosom materiálu pri zvýšených stavoch. Akumulujú značnú časť vodných zrážok, ale voda v dôsledku nepriepustnosti flyšového podložia, ktoré je spôsobené rozpadom bridlíc a slieňovcov na jemnozrnnú zeminu, steká len po povrchu a iba v sutinách sa hromadia veľmi chudobné zásoby spodných (podzemných) vôd. Výskyt prameňov je tu síce početný, ale všetky sú malé a často vysychajú.

Rastlinstvo a živočíšstvo - v okolí Babína sa nachádzajú viaceré vzácne a ohrozené, či chránené druhy rastlín ako napríklad plavúň púčivý (*Lycopodium annotinum*), chvostník jedľovitý (*Huperzia selago*), rebrovka rôznotlá (*Blechnum spicant*), vemenník dvojlistý (*Platanthera bifolia*), šafrán karpatský (*Crocus heuffelianus*). Na prameniskách možno nájsť mäsožravú tučnicu obyčajnú (*Pinguicula vulgaris*). Na vlhkých lúkach upútajú svojim sfarbením orchidey, vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), vstavačovec škvrnitý (*Dactylorhiza maculata*), mečík strechovitý (*Gladiolus imbricatus*).

Z chránených živočíchov možno spomenúť vážky ako vzácne a ohrozené druhy Slovenska, zaradené do červeného zoznamu – *Sympetrum danae* a *Crocothemis erythraea*. Medzi vzácne vtáky patrí chriaštel poľný (*Crex crex*), viaceré spevavce, dravé vtáky a sovy. Chránené sú aj viaceré druhy netopierov ako netopier brandtov a obyčajný.

Ochrana prírody - v katastri obce Babín sa nenachádza žiadne veľkoplošné chránené územie. Na severozápadnom cípe katastra prebieha hranica Chránenej krajiny oblasti Horná Orava, ktorá je veľkoplošným chráneným územím. Vyhláškou 420/2003 Z.z. bolo ustanovené rozdelenie tohto územia na zóny. V priestore dotyku s katastrom Babína sa nachádza zóna „D“. V zóne „D“ platí druhý stupeň ochrany prírody podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z.

V rámci katastra sa nenachádzajú chránené stromy ako kategória zákona o ochrane prírody a krajiny. Na ostatnom území platí všeobecná ochrana drevín rastúcich mimo les dosahujúcich potrebné parametre, ktorá vyplýva takisto z uvedeného zákona.

Podľa regionálneho ÚSESu sú v katastri nasledovné prvky: nadregionálny biokoridor – Malá Fatra – Oravská Magura – Tatry a Podbeskydská vrchovina, regionálny biokoridor spájajúci nadregionálne biokoridory popri Bučníkovom potoku v južnej časti katastra. Regionálne biocentrá buď úplne alebo čiastočne zasahujúce do katastra sú: Bučníkov potok a Šubovka - Prípor.

Navrhované sú miestne biokoridory prebiehajúce popri hlavných vodných tokoch v katastri ako je Hruštinka, Skalnatý potok, Dielnický potok a ostatné tvoriace akúsi kostru vodných koridorov katastra. Miestne biocentrum je navrhované pri toku Hruštinky v priestore malého jazierka a podmáčanej lokality v jeho blízkosti. Táto lokalita je významná veľkým výskytom vážok. Interakčné prvky prepájajú pôsobenie ostatných prvkov ÚSES na okolitý priestor. V rámci riešenia sú navrhované z rôznych krajinných štruktúr - na prechodných biotopoch medzi lesmi a pasienkami, medzi dvoma alebo viacerými rôznymi typmi a na biotopoch s prirodzenejším druhovým zložením resp. nižšou narušenosťou prirodzených procesov.

Regulácia Pasekového potoka - za spolupráce obce Babín a firmy Povodie horného Váhu Ružomberoka podarilo upraviť rizikový úsek Pasekového potoka popri rodinných domoch s popisným číslom 273 až 277 betónovými tvárnicami. Brehy potoka boli obsypané štrkovitým násypom z povodia rieky Hruštinka. Pred vykonaním prác dochádzalo každý rok ku škodám, ktoré vznikli podmytím miestnej komunikácie a poškodzovaním hospodárskych budov obyvateľov obce.

Nakladanie s odpadmi

Obec Babín zabezpečuje na svojom území všetky povinnosti v oblasti odpadového hospodárstva vyplývajúce z ustanovení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o odpadoch) a súvisiacich vykonávacích právnych predpisov, najmä z ustanovenia § 39 a nasl. zákona o odpadoch a ustanovení príslušnej vyhlášky MŽP SR, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.

Odvoz komunálneho odpadu zabezpečujú technické služby mesta Dolný Kubín. Obec zabezpečuje separovanie odpadu so zameraním na niektoré komodity (sklo, plasty, papier), zabezpečené cez združenie ZMOBO. Obec určila miesta pre umiestnenie kontajnerov pre separovaný zber odpadov.

Problémom v súčasnosti je sypanie odpadu do vodného toku a v zastavanom území obce.

Obec nemá v súčasnosti aktualizovaný Program odpadového hospodárstva.

Zvyšovanie povedomia obyvateľov obce v oblasti odpadového hospodárstva je zabezpečované priebežne prostredníctvom obecného rozhlasu, internetovej stránky obce, osvetu na základnej škole a informáciami zobrazenými na informačnej tabuli obce. Obec plánuje zabezpečiť osvetu v oblasti nakladania s KO medzi obyvateľmi obce vydaním a distribúciou informačného materiálu s obsahom konkrétnych rád a postupov pre predchádzanie vzniku KO, resp. s podrobnosťami o význame a zabezpečovaní triedeného zberu KO v obci.

1.8 Samospráva a rozpočet obce

Samospráva obce

Obec Babín sa v súlade so zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení od 1. januára 1991 stala samostatným subjektom s vlastnými kompetenciami a príjmami.

Orgány obce

Základnými výkonnými orgánmi obce Babín sú:

- obecné zastupiteľstvo,
- starosta obce.

Adresa obecného úradu: Obec Babín, Babín 50, 029 52 Hruštín

Starosta obce

Starosta obce je predstaviteľom a najvyšším orgánom obce Babín. Je štatutárnym zástupcom obce v majetkoprávných, pracovnoprávných vzťahoch obce a v administratívno-právných vzťahoch je správny orgán. Funkcia starostu je verejnou funkciou, do ktorej je zvolený na štvorročné funkčné obdobie a končí zložením sľuby novozvoleného starostu.

Obecné zastupiteľstvo

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov volených v priamych voľbách obyvateľmi obce na štvorročné funkčné obdobie, totožné s funkčným obdobím starostu. Počet poslancov na príslušné volebné obdobie sa určuje podľa počtu obyvateľov obce.

Vo funkčnom období 2014 – 2018 bolo zvolených **9 poslancov**.

Rozpočet obce

Rozpočet obce je základným nástrojom financovania a regulovania činnosti samosprávy pri plnení úloh vyplývajúcich zo zákona a pri realizovaní svojich rozvojových plánov. Na rok 2016 bol obecným zastupiteľstvom schválený rozpočet s celkovými plánovanými príjmami vo výške 915 156,00 EUR. Z celkových príjmov rozpočtu predstavujú príjmy bežného rozpočtu v roku 2016 výšku 855,15 tis. EUR. Najväčší podiel na celkových príjmoch bežného rozpočtu obce predstavuje daň z príjmov a podielové dane.

Rozpočet obce na roky 2016-2018:

	2016	2017	2018
Bežné príjmy obce	855 156,00	860 767,00	880 867,00
Kapitálové príjmy obce	0,00	0,00	0,00
Príjmové finančné operácie	60 000,00	0,00	0,00
Príjmy spolu	915 156,00	860 767,00	880 867,00

	2016	2017	2018
Bežné výdavky obce	799 166,00	770 463,00	788 617,00
Kapitálové výdavky obce	115 990,00	90 304,00	92 250,00
Výdavkové finančné operácie	0,00	0,00	0,00
Výdavky spolu	915 156,00	860 767,00	880 867,00

Tabuľka 21 - Hospodárenie obce Babín

Hospodárenie obce Babín (2014)		
Indikátory	Obec Babín	Priemer obcí SR
Základná bilancia	1,8 %	0,1 %
Dlhová služba	0,0 %	7,7 %
Celkový dlh	0,0 %	18,9 %
Závazky aspoň 60 dní po splatnosti	0,0 %	0,4 %
Okamžitá likvidita	229,9 %	141,6 %

Zdroj: www.hospodarenieobci.sk

Celkové finančné zdravie – **výborné finančné zdravie (5,5 / 6).**

Indikátory finančného stavu obce

Indikátory finančného stavu obce nám môžu pomôcť pri plánovaní rozvojových aktivít samosprávy, pri financovaní aktivít prostredníctvom úverov a iných externých finančných výpomoci. Tieto indikátory môžeme určiť na základe údajov získaných z jednotlivých položiek rozpočtu.

Týmito indikátormi sú:

- a. **Finančná sila obce** – indikátor slúži na analýzu výšky a štruktúry príjmov obecného rozpočtu. Vyjadruje sumu vlastných príjmov v prepočte na jedného obyvateľa

$$FS_{lo} = \frac{855\,156}{1417} = 603 \text{ EUR}$$

Odpoveď: Vlastné príjmy obecného rozpočtu v roku 2016 predstavujú hodnotu 603 EUR na jedného obyvateľa obce.

- b. **Finančná sebestačnosť obce** - ukazovateľ, ktorý vyjadruje mieru samostatnosti a stability hospodárenie miestnej samosprávy. Predstavuje podiel vlastných príjmov obce na celkových príjmoch rozpočtu obce.

$$FSE_o = \frac{855\,156,00}{915\,156,00} = 0,93$$

Odpoveď: Vlastné príjmy rozpočtu samosprávy sa podieľajú 93 % na celkových príjmoch rozpočtu.

- c. **Daňová sila obce** – indikátor vyjadrujúci sumu daňových príjmov obce v prepočte na jedného obyvateľa.

$$DSlo = = \frac{433\,865}{1417} = 306$$

Odpoveď: Príjmy z daní v roku 2015 predstavujú **306 EUR** na jedného obyvateľa obce.

- d. **Daňová sebestačnosť obce** – indikátor vyjadrujúci pomer daňových príjmov obce k bežným príjmom rozpočtu obce.

$$DSlo = = \frac{433\,865}{855\,156} = 0,507$$

Odpoveď: Príjmy z daní v roku 2015 predstavujú podiel 50,7 % z celkových príjmov bežného rozpočtu obce.

SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Slabé stránky
Hospodárska oblasť <ul style="list-style-type: none">Výhodná geografická poloha a dobrá dopravná dostupnosť v rámci regiónuZnačný záujem o výstavbu rodinných domovDostupnosť okresného mesta - NámestovoVhodné podmienky na rozvoj agroturistiky a vidieckeho cestovného ruchuObec dlhodobo rozvíja cezhraničnú spoluprácu Sociálna oblasť <ul style="list-style-type: none">V obci je materská a základná školaZnačný záujem o výstavbu rodinných domovStabilizovaný počet obyvateľov, resp. vyrovnaný počet narodených v strednodobom časovom horizonte.V obci sa konajú tradičné kultúrne a spoločenské akcieČinnosť záujmových spolkov a združeníSilná tradícia v rezbárstve Environmentálna oblasť	Hospodárska oblasť <ul style="list-style-type: none">Chýbajúce rekreačné zariadeniaRozdrobenosť pozemkov a komplikovanosť vlastníckych vzťahovNedostatok pracovných príležitostí pre mladých ľudí a vysokoškolsky vzdelanýchOdliv kvalifikovanej pracovnej silyNízky počet miestnych podnikateľov a firiem rozvíjajúcich svoje aktivity na území obce.Nedostatočné vybavenie infraštruktúrou cestovného ruchu Sociálna oblasť <ul style="list-style-type: none">V obci je nedostatočne rozvinutá sieť služiebChýbajúca telocvičňa, detské ihriskáNedostatok majetkoprávne vysporiadaných plôch pre rozvoj IBVNedostatočná kapacita materskej školySlabá propagácia kultúrnych aktivít obceChátrajúci stav kultúrnych pamiatokZlý technický stav kultúrneho domu

<ul style="list-style-type: none">▪ Prírodné prostredie a okolie obce▪ V obci je zavedený triedený zber KO, a to nasledovných zložiek: plasty, sklo, kovy, papier a elektroodpad a biologicky rozložiteľný komunálny odpad▪ Záujem vedenia obce znižovať spotrebu energií a vo väčšej miere využívať OZE.	<ul style="list-style-type: none">▪ Chýbajúce priestory pre poskytovanie komunitných služieb, činnosť spolkov a združení. <p>Environmentálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Existencia nelegálnych skládok odpadu▪ Nedostatočná separácia odpadov vrátane BRO▪ Chýbajúca kanalizácia▪ Verejné objekty s vysokou energetickou spotrebou▪ Neupravené korytá potokov (riziko povodní)
Príležitosti	Ohrozenia
<p>Hospodárska oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Využívanie EŠIF a rôznych dotácií▪ Rozvoj agroturistiky a cestovného ruchu▪ Podpora podnikateľských subjektov▪ Rozširovanie a modernizovanie infraštruktúry▪ Podpora rozvojových investícií▪ Vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a strednom podnikaní a službách▪ Rozvoj technickej infraštruktúry▪ Spolupráca v rámci združení, ako aj cezhraničná spolupráca <p>Sociálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Príprava lokalít na individuálnu bytovú výstavbu▪ Rozšírenie kapacity materskej školy▪ Vytvorenie podmienok pre rozvoj športových aktivít▪ Možnosť rozvíjať agroturistiku▪ Výstavba ubytovacích kapacít▪ Úprava turistických chodníkov▪ Zintenzívnenie spolupráce s okolitými obcami ako aj cezhraničnej spolupráce, ako aj nadviazanie nových partnerských vzťahov so samosprávami v zahraničí▪ Rozvoj zariadení pre kultúru a šport▪ Zlepšenie služieb na trávenie voľného času v obci pre miestnu mládež	<p>Hospodárska oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete▪ Dlhodobé pretrvávajúce problémov okolo vlastníckych vzťahov k pôde s neidentifikovaným vlastníctvom (neznámi vlastníci)▪ Pretrvávajúce podfinancovanosti obce zo strany štátu a prenášanie kompetencií na obce bez primeraného finančného krytia▪ Zvyšovanie nezamestnanosti a nemožnosť obyvateľov obce nájsť uplatnenie na trhu práce▪ Zhoršujúci sa stav obecných stavieb▪ Nedostatok investičného kapitálu▪ Neochota obyvateľov investovať do ďalšieho vzdelávania▪ Nestabilné legislatívne prostredie <p>Sociálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Vysoká nezamestnanosť▪ Nerozvíjanie spolupráce, vrátane cezhraničnej, prípadne medzinárodnej▪ Nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov▪ Neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity

<ul style="list-style-type: none">▪ Rozvoj cykloturistiky▪ Vytvorenie nových pracovných miest v službách cestovného ruchu▪ Rozširovanie služieb občianskej vybavenosti▪ Obnova a udržiavanie kultúrnych zvyklostí a tradícií <p style="text-align: center;">Environmentálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Rozširovanie a modernizovanie infraštruktúry v oblasti životného prostredia▪ Možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ▪ Spolupráca s ochranármi a ochranárskymi hnutiami pri zlepšení ŽP▪ Rozširovať množstvo separovaných komodít▪ Vytvárať miesta na uloženie biologicky rozložiteľného odpadu, budovať kompostoviská, viesť obyvateľov k budovaniu domácich kompostovísk▪ Realizácia projektov podporujúcich využitie obnoviteľných zdrojov energie	<p style="text-align: center;">Environmentálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Nedobudovaná infraštruktúra v oblasti životného prostredia▪ Nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov▪ neriešenie problému existencie nelegálnych skládok odpadu▪ Nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov alebo dotačných programov▪ Nedostatočná úroveň environmentálnej výchovy na školách a školských zariadeniach = výchova detí a mládeže s nedostatočným environmentálnym zmýšľaním.▪ Implementácia investičných programov bez rešpektovania princípov trvalo udržateľného rozvoja
---	---

ČASŤ 2: STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Babín na roky 2015 – 2022 obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných princípov a špecifik a určuje hlavné ciele a priority ďalšieho rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja v základných troch oblastiach – hospodárskej, sociálnej a environmentálnej.

Zvolená stratégia PHSR obce Babín 2015 – 2022 je v súlade so základnou rozvojovou stratégiou **Európa 2020**, ktorou je dosiahnutie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu:

- Inteligentný rast prostredníctvom efektívnejšieho investovania do vzdelávania, výskumu a inovácií;
- Udržateľný rast vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo;
- Inkluzívny rast s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby.

Stratégia Európa 2020 pre naplnenie týchto troch priorít stanovuje päť cieľov v oblasti zamestnanosti, inovácií, vzdelávania, zmiernenia chudoby a klímy a energetiky:

- **Zamestnanosť**
 - zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 až 64 rokov na 75 %
- **Výskum a vývoj**
 - zvýšiť úroveň investícií do výskumu a vývoja na 3 % HDP
- **Zmena klímy a energetická udržateľnosť**
 - **znižovať emisie skleníkových plynov o 20 %** (alebo za predpokladu širšej globálnej dohody až o 30 %) **oproti úrovni z roku 1990**
 - **získavať 20 % energie z obnoviteľných zdrojov**
 - **dosiahnuť 20-percentný nárast efektívnosti vo využívaní energie**
- **Vzdelávanie**
 - **zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky pod 10 %**
 - **minimálne 40 % podiel obyvateľov vo veku 30 – 34 rokov, ktorí majú ukončené vysokoškolské vzdelanie**
- **Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu**
 - **aspoň o 20 miliónov znížiť počet osôb, ktorým hrozí chudoba a sociálne vylúčenie**

Zvolená stratégia zároveň plne rešpektuje strategické ciele Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR pre Žilinský samosprávny kraj:

- posilnenie a rozvoj inovačného potenciálu,
- zhodnotenie a posilnenie vnútorného potenciálu turizmu s prepojením na ochranu a tvorbu životného prostredia,
- nadregionálna a regionálna dopravná dostupnosť a kvalita služieb s dôrazom na cezhraničnú spoluprácu a nadregionálne väzby.

Rovnako tak PHSR obce Babín 2015 – 2022 rešpektuje nasledovné ciele obsiahnuté v **Programе hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja pre roky 2014 – 2020:**

- 1) Dobudovať kvalitné prepojenie kraja s európskymi dopravnými a komunikačnými sieťami, zlepšiť kvalitu životného prostredia a zabezpečiť udržateľnosť a efektivitu využívania prírodných zdrojov.
- 2) Zvýšiť konkurencieschopnosť ekonomiky a zlepšiť podnikateľské prostredie v kraji.
- 3) Dosiahnuť vyššiu uplatniteľnosť ľudského kapitálu na trhu práce a sociálnu inklúziu všetkých znevýhodnených skupín.
- 4) Rešpektovaním a rozvíjaním špecifických črt regiónov na území kraja podporovať rast ich atraktívnosti.

Základným východiskovým predpokladom pre úspešnú rozvojovú stratégiu je existencia **spoločnej** vízie o ďalšom smerovaní rozvoja svojej obce / mesta / regiónu / krajiny. Vízia je želanou predstavou obyvateľov o budúcnosti, opisom ideálneho stavu, nie opisom cieľov. Dôležité nie je dosiahnuť ho za desať rokov, ale mať o budúcnosti spoločnú predstavu. Vízia je nástrojom na motiváciu, no len vtedy, ak je víziou spoločnou. Vízia je teda určitá predstava o tom ako má obec v budúcnosti vyzeráť, tak aby vytváralo čo najlepšie životné podmienky pre svojich obyvateľov a jeho návštevníkov.

2.1 Vízia obce Babín

„Babín chce byť modernou obcou s vybudovanou a bezpečnou infraštruktúrou, dostatkom plôch pre výstavbu bytov a rodinných domov, kvalitnými službami a dostatkom možností pre rozvoj kultúrnospoločenského a športového života pre svojich obyvateľov a návštevníkov. Komplexné sociálne komunitné služby, čisté životné prostredie pri maximálnom využívaní obnoviteľných zdrojov sú pýchou obce“

Strategická časť PHSR vychádza z komplexnej analýzy obce. Programovú štruktúru návrhovej časti Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Babín na roky 2015 - 2022 tvoria strategický rozvojový cieľ, ktorý vychádza z rozvojovej vízie obce, tri prioritné oblasti, korešpondujúce s rozvojovými politikami (hospodárskou, sociálnou a environmentálnou) so stanovenými prioritnými cieľmi, ktoré budú napĺňované prostredníctvom opatrení, aktivít, resp. konkrétnych projektov.

Štruktúra strategickjei časti

2.2 Rozvojová stratégia obce Babín v štruktúrovanej podobe

Vízia obce	<i>„Babín chce byť modernou obcou s vybudovanou a bezpečnou infraštruktúrou, dostatkom plôch pre výstavbu bytov a rodinných domov, kvalitnými službami a dostatkom možností pre rozvoj kultúrnospoločenského a športového života pre svojich obyvateľov a návštevníkov. Komplexné sociálne komunitné služby, čisté životné prostredie pri maximálnom využívaní obnoviteľných zdrojov sú pýchou obce“</i>		
Strategický rozvojový cieľ	Zvýšenie konkurencieschopnosti obce Babín v oblasti bývania, podnikania a rekreácie založenej na využívaní vnútorného potenciálu územia obce s dôrazom na rešpektovanie podmienok ochrany životného prostredia.		
Prioritná oblasť:	Prioritná oblasť: Hospodárska politika	Prioritná oblasť: Sociálna politika	Prioritná oblasť: Environmentálna politika
Prioritný cieľ:	<i>Mobilizovať vnútorný potenciál obce pre vyvážený rozvoj ekonomiky a hospodárstva založeného na využívaní kvalitnej a dostupnej infraštruktúry, rozvinutých verejných ako aj súkromných služieb a zavádzaním inovácií vo všetkých oblastiach.</i>	<i>Vytvoriť podmienky pre udržateľný rozvoj ľudských zdrojov a rast kvality obyvateľov Babína.</i>	<i>Znížiť nepriaznivé vplyvy ľudskej činnosti na kvalitu životného prostredia, zvýšiť ochranu obyvateľov pred vznikom živelných pohrôm, podporovať rast environmentálneho povedomia obyvateľov obce.</i>
Rozvojové oblasti:	<ul style="list-style-type: none">• Technická infraštruktúra• Podnikateľské prostredie• Cestovný ruch• Partnerská spolupráca• Inovácie	<ul style="list-style-type: none">• Školstvo• Sociálne služby• Ľudské zdroje• Bytová politika• Kultúra• Šport, turistika a voľný čas	<ul style="list-style-type: none">• Environmentálna infraštruktúra• Odpadové hospodárstvo• Kvalita životného prostredia a vzhľad obce
Opatrenia	<p>1.1)Dobudovať, modernizovať a rozširovať dopravný systém obce vrátane súvisiacej infraštruktúry spolu s riešením bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov</p> <p>1.2)Vytvárať podmienky pre rozvoj podnikateľského prostredia s ohľadom na tvorbu pracovných</p>	<p>2.1)Podpora rozširovania a modernizácie školskej a predškolskej infraštruktúry vrátane materiálo-technického zabezpečenia vzdelávacieho procesu</p> <p>2.2)Podpora budovania a modernizácie sociálnej infraštruktúry obce</p>	<p>3.1)Zvýšenie ochrany obce pred povodňami a zosuvmi pôdy</p> <p>3.2)Skvalitňovanie a rozširovanie systému separovaného zberu vrátane zavádzania nových technológií a postupov v oblasti odpadového hospodárstva</p> <p>3.3)Tvorba a úprava verejných priestranstiev,</p>

	<p>miest pri využití potenciálu obce</p> <p>1.3)Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu</p> <p>1.4)Vytváranie podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti a efektívnej verejnej správy</p> <p>1.5)Rozvoj regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce</p>	<p>s cieľom poskytovať komplexnú sociálnu starostlivosť pre všetky skupiny občanov</p> <p>2.3)Vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality ľudských zdrojov pre trh práce s osobitným zreteľom na znevýhodnené skupiny obyvateľov</p> <p>2.4)Podpora budovania, rozširovania a modernizácie bytového a domového fondu v obci vrátane súvisiacej infraštruktúry.</p> <p>2.5)Vytváranie podmienok pre rozvoj kultúry, športu, voľnočasových aktivít pre obyvateľov a návštevníkov obce s osobitným zreteľom na deti a mládež</p> <p>2.6)Vytváranie podmienok pre zachovávanie kultúrnych hodnôt a tradícií obce</p>	<p>zachovávanie prírodných ekosystémov</p> <p>3.4)Podpora a realizácia projektov na zníženie emisií a energetickej spotreby</p> <p>3.5)Podpora a realizácia projektov na využívanie obnoviteľných zdrojov energie</p> <p>3.6)Výstavba, rozširovanie a modernizácia infraštruktúry zásobovania a odvádzania vôd</p> <p>3.7)Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce</p>
--	--	--	--

Tabuľka: Prehľad opatrení podľa prioritných oblastí

Prioritná oblasť	Hospodárska politika
Prioritný cieľ	<i>Mobilizovať vnútorný potenciál obce pre vyvážený rozvoj ekonomiky a hospodárstva založeného na využívaní kvalitnej a dostupnej infraštruktúry, rozvinutých verejných ako aj súkromných služieb a zavádzaním inovácií vo všetkých oblastiach.</i>
Opatrenie 1.1	Dobudovať, modernizovať a rozširovať dopravný systém obce vrátane súvisiacej infraštruktúry spolu s riešením bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov
Opatrenie 1.2	Vytvárať podmienky pre rozvoj podnikateľského prostredia s ohľadom na tvorbu pracovných miest pri využití potenciálu obce
Opatrenie 1.3	Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu
Opatrenie 1.4	Vytváranie podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti a efektívnej verejnej správy
Opatrenie 1.5	Rozvoj regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce

Prioritná oblasť	Sociálna politika
Prioritný cieľ	<i>Vytvoriť podmienky pre udržateľný rozvoj ľudských zdrojov a rast kvality obyvateľov Babína.</i>
Opatrenie 2.1	Podpora rozširovania a modernizácie školskej a predškolskej infraštruktúry vrátane materiálno-technického zabezpečenia vzdelávacieho procesu
Opatrenie 2.2	Podpora budovania a modernizácie sociálnej infraštruktúry obce s cieľom poskytovať komplexnú sociálnu starostlivosť pre všetky skupiny občanov
Opatrenie 2.3	Vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality ľudských zdrojov pre trh práce s osobitným zreteľom na znevýhodnené skupiny obyvateľov
Opatrenie 2.4	Podpora budovania, rozširovania a modernizácie bytového a domového fondu v obci vrátane súvisiacej infraštruktúry.
Opatrenie 2.5	Vytváranie podmienok pre rozvoj kultúry, športu, voľnočasových aktivít pre obyvateľov a návštevníkov obce s osobitným zreteľom na deti a mládež
Opatrenie 2.6	Vytváranie podmienok pre zachovávanie kultúrnych hodnôt a tradícií obce

Prioritná oblasť	Environmentálna politika
Prioritný cieľ	<i>Znížiť nepriaznivé vplyvy ľudskej činnosti na kvalitu životného prostredia, zvýšiť ochranu obyvateľov pred vznikom živelných pohrôm, podporovať rast environmentálneho povedomia obyvateľov obce.</i>
Opatrenie 3.1	Zvýšenie ochrany obce pred povodňami a zosuvmi pôdy
Opatrenie 3.2	Skvalitňovanie a rozširovanie systému separovaného zberu vrátane zavádzania nových technológií a postupov v oblasti odpadového hospodárstva

Opatrenie 3.3	Tvorba a úprava verejných priestranstiev, zachovávanie prírodných ekosystémov
Opatrenie 3.4	Podpora a realizácia projektov na zníženie emisií a energetickej spotreby
Opatrenie 3.5	Podpora a realizácia projektov na využívanie obnoviteľných zdrojov energie
Opatrenie 3.6	Výstavba, rozširovanie a modernizácia infraštruktúry zásobovania a odvádzania vôd
Opatrenie 3.7	Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce

Programová časť – PHSR

Opatrenie		Projekt/Aktivita		Prioritná oblasť / Rozvojová oblasť
Číslo opatrenia	Názov			
2.1	Podpora rozširovania a modernizácie školskej a predškolskej infraštruktúry vrátane materiálo-technického zabezpečenia vzdelávacieho procesu	2.1.1	Vytvorenie kapacít jasli	Sociálna politika / Školstvo
		2.1.2	Rozšírenie kapacít a modernizácia priestorov materskej školy vrátane vnútorného vybavenia a vonkajšieho okolia s cieľom zvýšiť kvalitu predškolskej výchovy.	Sociálna politika / Školstvo
		2.1.3	Pokračovanie v modernizácii budovy a areálu základnej školy s materskou vrátane vnútorného vybavenia a vonkajšieho okolia	Sociálna politika / Školstvo
		2.1.4	Modernizácia telocvične vrátane jej vnútorného vybavenia	Sociálna politika / Školstvo
		2.1.5	Vytváranie zelených oáz pri školskom areáli	Sociálna politika / Školstvo

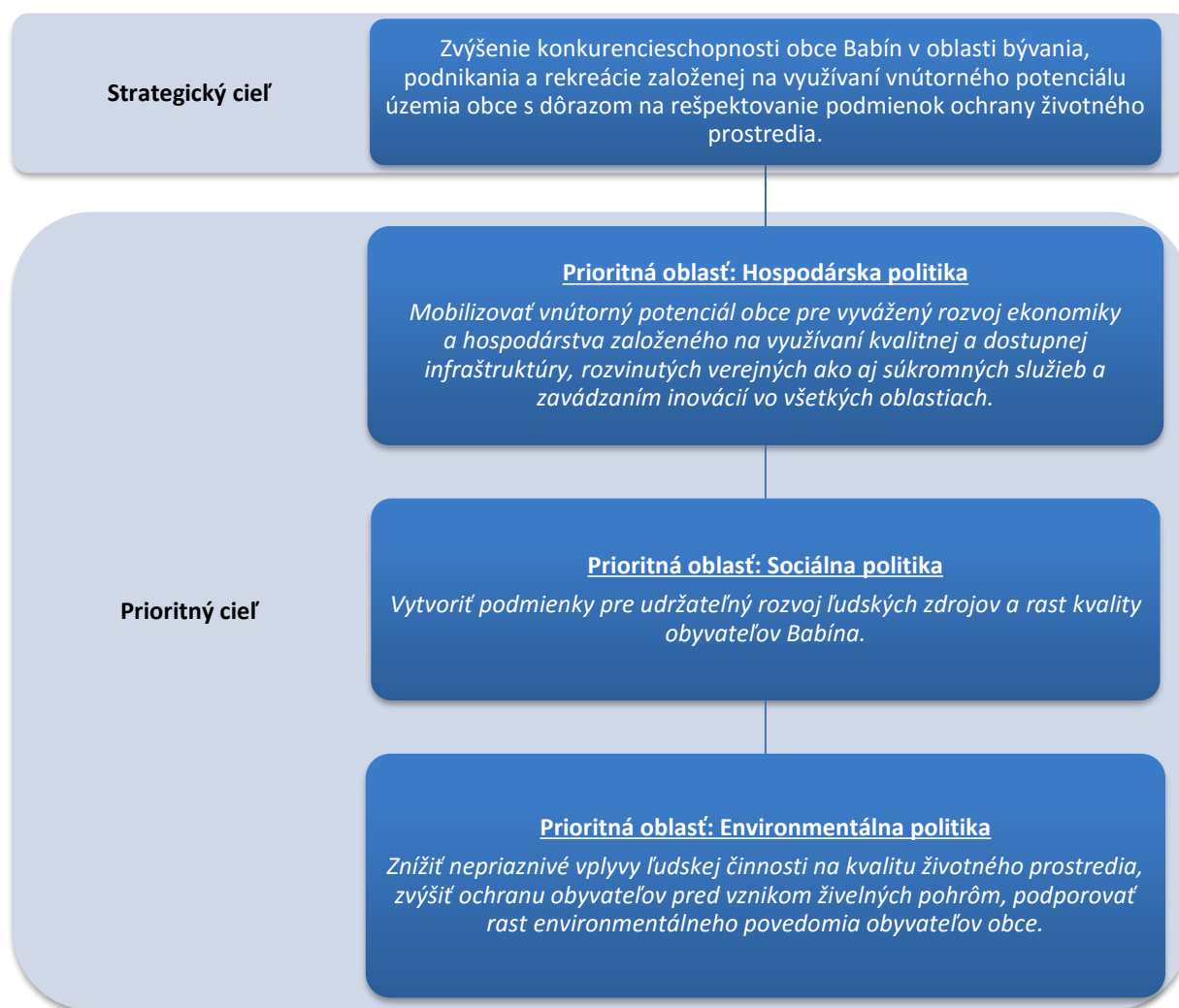
ČASŤ 3: PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová (plánovacia) časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, t. j. obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike minimálne na úroveň opatrení a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami projektov.

Programová časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov, výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Programová časť PHSR je vyústením strategického plánovania. Zvolená rozvojová stratégia obce Babín bude naplňovaná prostredníctvom troch prioritných oblastí (politík). Rovnako tak strategický rozvojový cieľ dosiahneme naplňovaním troch prioritných cieľov (prioritná oblasť = prioritný cieľ) v nasledovnej štruktúre:

Tabuľka - Priradenie rozvojových oblastí k prioritným oblastiam – politikám:

Prioritná oblasť:	Prioritná oblasť: Hospodárska politika	Prioritná oblasť: Sociálna politika	Prioritná oblasť: Environmentálna politika
Rozvojové oblasti:	<ul style="list-style-type: none">• Technická infraštruktúra• Podnikateľské prostredie• Cestovný ruch• Partnerská spolupráca• Inovácie a verejná správa	<ul style="list-style-type: none">• Školstvo• Sociálne služby• Ľudské zdroje• Bytová politika• Kultúra• Šport, turistika a voľný čas	<ul style="list-style-type: none">• Environmentálna infraštruktúra• Odpadové hospodárstvo• Kvalita životného prostredia a vzhľad obce

3.1 Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

Oblasť: Hospodárska politika

Opatrenie		Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť / Rozvojová oblasť
Číslo opatrenia	Názov		
1.1	Dobudovať, modernizovať a rozširovať dopravný systém obce vrátane riešenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov	1.1.1 Dobudovanie siete bezpečnostných chodníkov v obci	Hospodárska politika / Technická infraštruktúra
		1.1.2 Oprava, údržba a budovanie nových miestnych komunikácií	Hospodárska politika / Technická infraštruktúra
		1.1.3 Budovanie parkovísk a spevnených v obci najmä v blízkosti objektov poskytujúcich verejné služby a v centre obce.	Hospodárska politika / Technická infraštruktúra
		1.1.4 Modernizácia siete verejného osvetlenia a jej rozširovanie do nových lokalít.	Hospodárska politika / Technická infraštruktúra
		1.1.5 Doplnenie dopravného značenia = zvýšenie bezpečnosti	Hospodárska politika / Technická infraštruktúra
		1.1.6 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	Hospodárska politika / Technická infraštruktúra
		1.1.7 Komplexné riešenie centra obce (výstavba chodníkov, spevnených plôch, riešenie dopravnej dostupnosti) vrátane úprav verejného priestranstva	Hospodárska politika / Technická infraštruktúra
1.2	Vytvárať podmienky pre rozvoj podnikateľského prostredia s ohľadom na tvorbu pracovných miest	1.2.1 Realizácia projektov jednoduchých pozemkových úprav v lokalitách s potenciálom pre rozvoj výrobných aktivít.	Hospodárska politika / Podnikateľské prostredie
		1.2.2 Budovanie infraštruktúry do lokalít s potenciálom pre rozvoj výrobných aktivít	Hospodárska politika / Podnikateľské prostredie
		1.2.3 Propagovať začínajúcich podnikateľov v rámci aktivít propagujúcich obec doma i v zahraničí	Hospodárska politika / Podnikateľské prostredie

1.3	Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu	1.3.1	Rekonštrukcia budovy bývalej školy na informačné centrum, galériu.	Hospodárska politika / Podnikateľské prostredie
		1.3.2	Vybudovanie cyklotrasy Babin spájajúcu obec s okolitými obcami vrátane súvisiacej infraštruktúry	Hospodárska politika / Podnikateľské prostredie
		1.3.3	Budovanie náučných chodníkov, archeoparku	Hospodárska politika / Podnikateľské prostredie
		1.3.4	Tvorba propagačných materiálov – printové, elektronické, multimediálne	Hospodárska politika / Podnikateľské prostredie
		1.3.5	Vytvoriť ponuku tematických turistických trás	Hospodárska politika / Podnikateľské prostredie
		1.3.6	Rozvíjať spoluprácu s miestnymi podnikmi v oblasti služieb cestovného ruchu	Hospodárska politika / Podnikateľské prostredie
1.4	Podpora rozvoja informačnej spoločnosti a efektívnej verejnej správy	1.4.1	Budovanie kamerového a monitorovacieho systému obce	Hospodárska politika / Inovácie a verejná správa
		1.4.2	Modernizácia obecnej web stránky a informačného systému obce	Hospodárska politika / Inovácie a verejná správa
		1.4.3	Budovanie siete Hotspotov na verejných priestranstvách	Hospodárska politika / Inovácie a verejná správa
		1.4.4	Digitalizácia agendy obecného úradu	Hospodárska politika / Inovácie a verejná správa
		1.4.5	Modernizácia a zavádzanie inovatívnych technológií pri poskytovaní služieb občanom	Hospodárska politika / Inovácie a verejná správa
		1.4.6	Tvorba, monitorovanie a aktualizácia strategických rozvojových dokumentov obce	Hospodárska politika / Inovácie a verejná správa
1.5	Rozvoj regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce	1.5.1	Rozvoj spolupráce v oblasti realizácie spoločných projektov ochrany prírodného a kultúrneho dedičstva, spolkovej činnosti, rozvoja športu, cestovného ruchu, inovácií a vzdelávania.	Hospodárska politika / Partnerská spolupráca
		1.5.2	Organizovanie spoločných kultúrnych a športových aktivít, výmenných pobytov a spoločných podujatí v rámci regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce	Hospodárska politika / Partnerská spolupráca
		1.5.3	Prezentácia obce, spolkov a združení, podnikateľských subjektov pôsobiacich v obci na kultúrnych podujatiach v partnerských obciach a regiónoch	Hospodárska politika / Partnerská spolupráca
		1.5.4	Zintenzívnenie spolupráce na úrovni partnerských obcí a ďalší rozvoj partnerskej spolupráce	Hospodárska politika / Partnerská spolupráca

Oblasť: Sociálna politika

Opatrenie		Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť / Rozvojová oblasť
Číslo opatrenia	Názov		
2.1	Podpora rozširovania a modernizácie školskej a predškolskej infraštruktúry vrátane materiálno-technického zabezpečenia vzdelávacieho procesu	2.1.1 Vytvorenie kapacít jaslí	Sociálna politika / Školstvo
		2.1.2 Rozšírenie kapacít a modernizácia priestorov materskej školy vrátane vnútorného vybavenia a vonkajšieho okolia s cieľom zvýšiť kvalitu predškolskej výchovy.	Sociálna politika / Školstvo
		2.1.3 Pokračovanie v modernizácii budovy a areálu základnej školy s materskou vrátane vnútorného vybavenia a vonkajšieho okolia	Sociálna politika / Školstvo
		2.1.4 Výstavba novej telocvične vrátane jej vnútorného vybavenia	Sociálna politika / Školstvo
		2.1.5 Vytváranie zelených oáz pri objektoch ZŠ a MŠ	Sociálna politika / Školstvo
2.2	Podpora rozširovania a modernizácie sociálnej infraštruktúry obce s cieľom poskytovať komplexnú sociálnu starostlivosť pre všetky skupiny občanov	2.2.1 Vytvorenie a rozširovanie ponuky komunitných sociálnych služieb (denný stacionár, denné centrum pre matky s deťmi a pod.)	Sociálna politika / Sociálne služby
		2.2.2 Budovanie sociálnych bytov pre začínajúce rodiny, neúplné rodiny, rodiny zo sociálne znevýhodneného prostredia, mladých ľudí	Sociálna politika / Sociálne služby
		2.2.3 Vytváranie podmienok pre vzájomnú integráciu seniorov a detí	Sociálna politika / Sociálne služby
		2.2.4 Podporovať vytváranie nových služieb zameraných na predchádzanie/zamedzenie vzniku sociálneho vylúčenia s osobitným zreteľom na deti a mládež	Sociálna politika / Sociálne služby
		2.2.5 Rekonštrukcia budovy bývalej školy na komunitné centrum	Sociálna politika / Sociálne služby
2.4	Vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality ľudských zdrojov pre trh práce s osobitným zreteľom na znevýhodnené skupiny obyvateľov	2.4.1 Zriaďovanie chránených dielní a chránených pracovísk zamestnávajúcich osoby so zdravotným postihnutím	Sociálna politika / Ľudské zdroje
		2.4.2 Využívanie aktívnych opatrení trhu práce pre zamestnávanie ÚoZ s osobitným zreteľom na zamestnávanie znevýhodnených ÚoZ	Sociálna politika / Ľudské zdroje
		2.4.3 Podpora realizácie projektov zameraných na zosúladenie rodinného a pracovného života	Sociálna politika / Ľudské zdroje

		2.4.4	Aktívna podpora realizácie rekvalifikačných kurzov a kurzov na zvyšovanie odborných zručností účastníkov pracovného trhu	Sociálna politika / Ľudské zdroje
		2.4.5	Vytváranie sociálnych podnikov so zamestnávaním znevýhodnených skupín UoZ	Sociálna politika / Ľudské zdroje
2.5	Podpora rozširovania a modernizácie bytového a domového fondu v obci	2.5.1	Realizácia projektov jednoduchých pozemkových úprav v lokalitách pre IBV	Sociálna politika / Bytová politika
		2.5.2	Budovanie inžinierskych sietí a príprava pozemkov pre IBV	Sociálna politika / Bytová politika
2.6	Vytváranie podmienok pre rozvoj kultúry, športu, voľnočasových aktivít pre obyvateľov a návštevníkov obce s osobitným zreteľom na deti a mládež	2.6.1	Vytvorenie priestorov v budove bývalej školy pre činnosť spolkov a združení.	Sociálna politika / Kultúra
		2.6.2	Vybudovanie stáleho pódia / amfiteátra pre organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí	Sociálna politika / Kultúra
		2.6.3	Rozšírenie a dobudovanie športového areálu	Sociálna politika / Šport, turistika a voľný čas
		2.6.4	Budovanie vonkajších ihrísk a zón pre aktívne trávenie voľného času (workout-ové aktivity, plaza, vonkajšie fitness, adrenalínové športy a pod.)	Sociálna politika / Šport, turistika a voľný čas
		2.6.5	Obstaranie materiálno-technického vybavenia pre organizáciu kultúrnych podujatí v obci	Sociálna politika / Kultúra
		2.6.6	Budovanie a modernizácia detských ihrísk	Sociálna politika / Šport, turistika a voľný čas
		2.6.7	Modernizácia kultúrneho domu vrátane vnútorného vybavenia	Sociálna politika / Kultúra
		2.6.8	Budovanie tratí (chodníkov) pre bežecké a ostatné pohybové aktivity (vrátane bežeckého lyžovania) v rámci katastra obce vrátane ich značenia a ostatného príslušenstva	Sociálna politika / Šport, turistika a voľný čas
		2.6.9	Zlepšenie a obstaranie materiálno-technického vybavenia Dobrovoľnému hasičskému zboru	Sociálna politika / Šport, turistika a voľný čas
		2.6.10	Podpora kultúrnych a športových aktivít na území obce, organizovanie miestnych, regionálnych a medzinárodných podujatí	Sociálna politika / Kultúra a Šport, turistika a voľný čas

2.7	Obnova a modernizácia kultúrnych, historických a prírodných pamiatok	2.7.1	Podrobné zmapovanie a evidencia kultúrnych, prírodných a technických pamiatok na území obce	Sociálna politika / Kultúra
		2.7.2	Obnova kultúrnych a historických cenných pamiatok na území obce	Sociálna politika / Kultúra
		2.7.3	Zlepšenie propagácie a zvyšovanie informovanosti o pamiatkach nachádzajúcich sa na území obce	Sociálna politika / Kultúra

Oblasť: Environmentálna politika

Opatrenie		Projekt/Aktivita		Prioritná oblasť / Rozvojová oblasť
Číslo opatrenia	Názov			
3.1	Realizácia aktivít a projektov protipovodňovej ochrany obce	3.1.1	Realizácia protipovodňových opatrení na potokoch v intraviláne a extraviláne obce	Environmentálna politika / Environmentálna infraštruktúra
3.2	Skvalitňovanie a rozširovanie systému separovaného zberu vrátane zavádzania nových technológií a postupov v oblasti odpadového hospodárstva	3.2.1	Výstavba zberného dvora	Environmentálna politika / Odpadové hospodárstvo
		3.2.2	Budovanie zberných miest na separovaný odpad	Environmentálna politika / Odpadové hospodárstvo
		3.2.3	Odstraňovanie nelegálnych skládok na celom území katastra obce	Environmentálna politika / Odpadové hospodárstvo
		3.2.4	Realizácia opatrení na nakladanie s BRO	Environmentálna politika / Odpadové hospodárstvo
3.3	Tvorba a úprava verejných priestranstiev, zachovávanie prírodných ekosystémov	3.3.1	Revitalizácia a údržba verejnej zelene v centre obce a jej okolí	Environmentálna politika / Kvalita životného prostredia a vzhľad obce
		3.3.2	Úprava prírodných lokalít s využitím pre trávenie voľného času obyvateľov a návštevníkov obce	Environmentálna politika / Kvalita životného prostredia a vzhľad obce
		3.3.3	Realizácia opatrení na ochranu a udržiavanie vzácnych biotopov	Environmentálna politika / Kvalita životného prostredia a vzhľad obce
		3.3.4	Vybudovanie oddychovej zón v okolí jazera s lekami	Environmentálna politika / Kvalita životného prostredia a vzhľad obce

3.4	Podpora a realizácia projektov na zníženie emisií a energetickej spotreby	3.4.1	Realizácia projektov znižovania energetickej náročnosti verejných objektov vrátane zmien palivovej základne s využitím obnoviteľných zdrojov energie	Environmentálna politika / Kvalita životného prostredia a vzhľad obce
		3.4.2	Podpora projektov zatepľovania bytových a rodinných domov	Environmentálna politika / Kvalita životného prostredia a vzhľad obce
3.5	Podpora a realizácia projektov na využívanie obnoviteľných zdrojov energie	3.5.1	Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie v rodinných a bytových domoch	Environmentálna politika / Kvalita životného prostredia a vzhľad obce
		3.5.2	Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie vo verejných budovách a objektoch slúžiacich na podnikateľské účely	Environmentálna politika / Kvalita životného prostredia a vzhľad obce
3.6	Rozširovanie a modernizácia infraštruktúry zásobovania a odvádzania vôd	3.6.1	Rozširovanie a modernizácia existujúcej dažďovej kanalizácie	Environmentálna politika / Environmentálna infraštruktúra
		3.6.2	Vybudovanie kanalizačnej siete v obci	Environmentálna politika / Environmentálna infraštruktúra
		3.6.3	Rozširovanie a modernizácia vodovodnej siete	Environmentálna politika / Environmentálna infraštruktúra
3.7	Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce	3.7.1	Realizácia informačných aktivít v oblasti separovaného zberu	Environmentálna politika / Environmentálna výchova
		3.7.2	Realizácia informačných aktivít s cieľom zvyšovania environmentálneho povedomia obyvateľov obce s dôrazom na výchovu detí a mládeže.	Environmentálna politika / Environmentálna výchova

3.2 Ukazovatele úspešnosti naplňovania stratégie

Pre sledovanie úspešnosti naplňovania stratégie boli k jednotlivým opatreniam stanovené ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu. Tie umožnia zodpovednými orgánom pravidelne vyhodnocovať plnenie cieľov PSHR obce Babín a na základe sledovania vývoja jednotlivých ukazovateľov aktualizovať program.

1. **Indikátor výstupu** – vzťahuje sa k aktivitám, konkrétnym projektom. Meria sa vo fyzických, resp. peňažných jednotkách (napr. dĺžka vybudovaných ciest, počet podporených subjektov a pod.)
2. **Indikátor výsledku** – vzťahuje sa k priamym a okamžitým účinkom, ktoré projekt, opatrenie prináša. Poskytuje informácie napríklad o kapacite, ploche alebo počte aktivít, projektov.
3. **Indikátor dopadu** - vzťahuje sa k následkom realizovaných aktivít, projektov, ktoré prekračujú rámec bezprostredných účinkov na ich subjekty ktoré tieto aktivity, resp. projekty realizovali. Dopad môže mať podobu špecifickú, alebo globálnu. Špecifické dopady sú účinky, ktoré nastanú po uplynutí určitého časového obdobia, avšak priamo súvisia s uskutočnenými aktivitami, zrealizovanými projektami. Globálne dopady sú dlhodobé účinky ovplyvňujúce širšiu skupinu obyvateľov a inštitúcií.

Tabuľka ukazovateľov, výsledkov a dosahov – návrh ukazovateľov vo väzbe na stanovené opatrenia a aktivity PHSR obce Babín

A. Oblasť: Hospodárska politika

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka
Oblasť	Hospodárska politika		
Opatrenie	1.1 Dobudovať, modernizovať a rozširovať dopravný systém obce vrátane súvisiacej infraštruktúry spolu s riešením bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov		
Výstup	<ul style="list-style-type: none">- Dĺžka novovybudovaných / zrekonštruovaných chodníkov / miestnych komunikácií- Plocha rekonštruovaných / novovytvorených parkovísk- Počet vymenených / doplnených / nových svietidiel verejného osvetlenia- Počet novovybudovaných / zrekonštruovaných objektov (prvkov) dopravnej infraštruktúry vrátane lávok, mostov, zastávok	<ul style="list-style-type: none">- Projektová dokumentácia- OcÚ Babín	<ul style="list-style-type: none">- km- m²- ks- počet
Výsledok	<ul style="list-style-type: none">- Počet projektov dopravnej infraštruktúry- Počet novovytvorených parkovacích miest- Počet projektov zameraných na bezpečnosť verejných priestranstiev	<ul style="list-style-type: none">- OcÚ Babín	<ul style="list-style-type: none">- počet
Dopad	<ul style="list-style-type: none">- Zníženie počtu dopravných nehôd- Zvýšenie pocitu bezpečnosti v obci	<ul style="list-style-type: none">- Štatistika polície- Dotazníkový prieskum	<ul style="list-style-type: none">- %

Opatrenie	1.2 Vytvárať podmienky pre rozvoj podnikateľského prostredia s ohľadom na tvorbu pracovných miest pri využití potenciálu obce		
Výstup	<ul style="list-style-type: none">- Plocha vysporiadaných pozemkov v rámci JPÚ- Plocha pripravených lokalít pre rozvoj podnikania- Počet budov pripravených pre podnikateľské účely- Dĺžka inžinierskych sietí v lokalitách určených pre podnikateľskú činnosť	<ul style="list-style-type: none">- Projektová dokumentácia- OcÚ Babín	<ul style="list-style-type: none">- m²- m²- ks- km
Výsledok	<ul style="list-style-type: none">- Počet lokalít / projektov vyriešených cez JPÚ- Počet pripravených lokalít s vybudovanou infraštruktúrou pripravených pre investorov	<ul style="list-style-type: none">- OcÚ Babín	<ul style="list-style-type: none">- počet- počet
Dopad	<ul style="list-style-type: none">- Zníženie nezamestnanosti v meste- Zvýšenie počtu podnikateľských subjektov	<ul style="list-style-type: none">- Štatistika ÚPSVaR- Štatistika obchodných registrov	<ul style="list-style-type: none">- %- %
Opatrenie	1.3 Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu		
Výstup	<ul style="list-style-type: none">- Dĺžka novovybudovaných rekreačných cyklotrás, náučných chodníkov, ostatných turistických trás- Počet druhov propagačných materiálov o meste a regióne	<ul style="list-style-type: none">- Projektová dokumentácia- OcÚ Babín	<ul style="list-style-type: none">- Km (m)- počet
Výsledok	<ul style="list-style-type: none">- Počet marketingových a propagačných projektov v oblasti cestovného ruchu- Počet projektov cestovného ruchu- Počet prístupných zaujímavostí / atraktivít nachádzajúcich sa v katastri obce pre turistov	<ul style="list-style-type: none">- OcÚ Babín	<ul style="list-style-type: none">- počet- počet- počet
Dopad	<ul style="list-style-type: none">- Zvýšenie počtu prenocovaní- Zvýšenie príjmu z cestovného ruchu	<ul style="list-style-type: none">- Štatistika- OcÚ Babín	<ul style="list-style-type: none">- %- %
Opatrenie	1.4 Vytváranie podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti a efektívnej verejnej správy		
Výstup	<ul style="list-style-type: none">- Počet miest verejne prístupných na internet- Počet elektronických informačných služieb- Plocha monitorovaných verejných priestranstiev- Počet objektov v správe obce s modernizovanou infraštruktúrou IKT	<ul style="list-style-type: none">- OcÚ Babín	<ul style="list-style-type: none">- počet- počet- m²- počet
Výsledok	<ul style="list-style-type: none">- Počet projektov zameraných na budovanie / obnovu IKT infraštruktúry- Počet projektov inštalácie IKT prvkov v rámci verejných priestranstiev- Počet elektronických služieb obecného úradu	<ul style="list-style-type: none">- OcÚ Babín	<ul style="list-style-type: none">- počet- počet- počet
Dopad	<ul style="list-style-type: none">- Zvýšenie počtu návštevníkov obecnej webstránky- Nárast počtu lokalít s prístupom k dátovým službám	<ul style="list-style-type: none">- Štatistika poskytovateľov IKT služieb- Štatistika OcÚ Babín	<ul style="list-style-type: none">- %- %

Opatrenie	1.5 Rozvoj regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce		
Výstup	<ul style="list-style-type: none">- Počet podujatí s účasťou partnerských subjektov- Počet vzájomných návštev partnerských miest- Počet organizácií / združení so zastúpením obce	- OcÚ Babín	<ul style="list-style-type: none">- počet- počet- počet
Výsledok	<ul style="list-style-type: none">- Počet výmenných návštev / pobytov- Počet účastí na medzinárodných prezentáciách, výstavách, veľtrhoch	- OcÚ Babín	<ul style="list-style-type: none">- počet- počet
Dopad	<ul style="list-style-type: none">- Zvýšenie počtu vzájomných návštev a výmenných pobytov s partnerskými inštitúciami doma i v zahraničí	- OcÚ Babín	- %

B. Oblasť: Sociálna politika

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka
Oblasť	Hospodárska politika		
Opatrenie	2.1 Podpora rozširovania a modernizácie školskej a predškolskej infraštruktúry vrátane materiálno-technického zabezpečenia vzdelávacieho procesu		
Výstup	<ul style="list-style-type: none">- Kapacita podporených školských, predškolských zariadení- Počet žiakov navštevujúcich MŠ- Počet žiakov navštevujúcich ZŠ- Počet osôb / športových klubov a združení využívajúcich priestory telocvične	<ul style="list-style-type: none">- Štatistika školy- OcÚ Babín	<ul style="list-style-type: none">- Počet- Počet- počet- počet
Výsledok	<ul style="list-style-type: none">- počet projektov školskej infraštruktúry- Počet novovytvorených tried MŠ- Počet projektov zameraných na inovovanie systémov vzdelávania a modernizácie učebných pomôcok- Plocha podporených objektov poskytujúcich vzdelávacie služby	<ul style="list-style-type: none">- Štatistika školy- OcÚ Babín	<ul style="list-style-type: none">- počet- počet- plocha
Dopad	<ul style="list-style-type: none">- Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva	- Štatistika	- %
Opatrenie	2.2 Podpora rozširovania a modernizácie sociálnej infraštruktúry obce s cieľom poskytovať komplexnú sociálnu starostlivosť pre všetky skupiny občanov		
Výstup	<ul style="list-style-type: none">- Počet sociálnych služieb poskytovaných občanom- Kapacita podporených zariadení poskytujúcich sociálne služby	<ul style="list-style-type: none">- Štatistika zariadenia poskytujúceho komunitné sociálne služby- OcÚ Babín	<ul style="list-style-type: none">- počet- počet
Výsledok	<ul style="list-style-type: none">- Počet projektov zameraných na skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb- Počet projektov/aktivít zameraných na rozširovanie ponuky sociálnych služieb- Počet novovytvorených sociálnych / komunitných služieb- Plocha podporených objektov poskytujúcich komunitné / sociálne služby	<ul style="list-style-type: none">- OcÚ Babín- Zariadenie poskytujúce komunitné sociálne služby	<ul style="list-style-type: none">- počet- počet- počet- m²

Dopad	- Zvýšenie počtu občanov využívajúcich sociálne služby	- OcÚ Babín - Zariadenie poskytujúce komunitné sociálne služby	- počet
Opatrenie	2.3 Vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality ľudských zdrojov pre trh práce s osobitným zreteľom na znevýhodnené skupiny obyvateľov		
Výstup	- Počet zamestnancov zo znevýhodnených skupín ÚoZ zamestnaných prostredníctvom obce, resp. jej organizácií	- OcÚ Babín	- počet
Výsledok	- Počet projektov zameraných na zvyšovanie odborných kompetencií znevýhodnených skupín ÚoZ - Počet projektov zameraných na vytváranie pracovných miest pre ÚoZ pochádzajúcich zo znevýhodnených skupín	- OcÚ Babín - Organizácie a inštitúcie pôsobiace v oblasti zamestnávania znevýhodnených ÚoZ pôsobiace na území obce / vykonávajúcich aktivity na území obce	- počet - počet
Dopad	- Zníženie počtu ÚoZ zo znevýhodnených skupín	- ÚPSVaR Námestovo	- %
Opatrenie	2.4 Podpora rozširovania a modernizácie bytového a domového fondu v obci		
Výstup	- Dĺžka vybudovanej infraštruktúry k pozemkom určeným pre IBV	- OcÚ Babín	- m
Výsledok	- Počet vydaných stavebných povolení za rok	- OcÚ Babín	- počet
Dopad	- Zvýšenie počtu rodinných domov a bytových domov	- OcÚ Babín	- %
Opatrenie	2.5 Vytváranie podmienok pre rozvoj kultúry, športu, voľnočasových aktivít pre obyvateľov a návštevníkov obce s osobitným zreteľom na deti a mládež		
Výstup	- Počet novovybudovaných / modernizovaných detských a športových ihrísk a objektov slúžiacich na športové účely - Počet novovytvorených / modernizovaných priestranstiev (ucelených celkov) a objektov slúžiacich na oddych a rekreáciu a objektov určených na organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí - Dĺžka upravených chodníkov a tratí pre rozvoj športových aktivít - Počet vonkajších prvkov slúžiacich pre oddych, relax a šport	- OcÚ Babín - OcÚ Babín - OcÚ Babín - OcÚ Babín	- počet - počet - km - počet
Výsledok	- Plocha podporených ihrísk a športovísk - Plocha podporených priestranstiev slúžiacich na oddych a rekreáciu - Počet podporených objektov slúžiacich pre potreby rozvoja športových a aktivít a záujmovej činnosti	- OcÚ Babín - OcÚ Babín - OcÚ Babín	- počet - počet - počet
Dopad	- Zvýšenie počtu aktívnych športových klubov a združení v oblasti kultúry a športu - Zvýšenie počtu športových podujatí konaných na území obce	- OcÚ Babín - Kluby a združenia v oblasti športu, kultúry	- % - %

	- Zvýšenie počtu kultúrno-spoločenských podujatí konaných na území obce	- OcÚ Babín	- %
Opatrenie	2.6 Obnova a modernizácia kultúrnych, historických a prírodných pamiatok		
Výstup	- Počet historicky cenných pamiatok, ktoré boli zrekonštruované / obnovené	- OcÚ Babín	- počet
Výsledok	- Počet sprístupnených pamiatok a historicky významných objektov a lokalít na území obce	- OcÚ Babín	- počet
Dopad	- Zvýšenie počtu obnovených kultúrnych a historických pamiatok nachádzajúcich na území obce (v intraviláni a extraviláni)	- OcÚ Babín	- %

C. Oblasť: Environmentálna politika

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka
Oblasť	Hospodárska politika		
Opatrenie	3.1 Realizácia aktivít a projektov protipovodňovej ochrany obce		
Výstup	- Dĺžka regulovaných tokov	- OcÚ Babín	- km
Výsledok	- Počet projektov protipovodňovej ochrany	- OcÚ Babín	- počet
Dopad	- Zníženie počtu povodní	- OcÚ Babín	- %
Opatrenie	3.2 Skvalitňovanie a rozširovanie systému separovaného zberu vrátane zavádzania nových technológií a postupov v oblasti odpadového hospodárstva		
Výstup	- Počet zberných miest pre odpad - Počet odstránených nelegálnych skládok odpadu	- OcÚ Babín - Združenie Biela Orava (združenie obcí pre separovaný zber)	- počet - počet
Výsledok	- Počet podporených projektov zameraných na zlepšenie systému separovaného zberu - Plocha revitalizovaných / sanovaných plôch nelegálnych skládok	- OcÚ Babín - Združenie Biela Orava (združenie obcí pre separovaný zber)	- počet - m ²
Dopad	- Zvýšenie množstva separovaného odpadu - Zníženie podielu zmesového komunálneho odpadu	- OcÚ Babín	- % - %
Opatrenie	3.3 Tvorba a úprava verejných priestranstiev, zachovávanie prírodných ekosystémov		
Výstup	- Počet ucelených celkov verejných priestranstiev / lokalít s upravovanou zeleňou - Počet vzácnych / chránených biotopov s realizovanými opatreniami ochrany	- OcÚ Babín	- počet - počet
Výsledok	- Plocha verejných priestranstiev a lokalít s upravenou zeleňou	- OcÚ Babín	- m ²
Dopad	- Zvýšenie výmery plôch s udržiavanou zeleňou - Zvýšenie počtu chránených biotopov a prírodne významných lokalít	- OcÚ Babín	- %

Opatrenie	3.4 Podpora a realizácia projektov na zníženie emisií a energetickej spotreby		
Výstup	- Počet objektov verejných budov a rodinných / bytových domov so zníženou energetickou spotrebou	- OcÚ Babín	- počet
Výsledok	- Zateplená plocha verejných budov a rodinných / bytových domov	- OcÚ Babín	- m ²
Dopad	- Zníženie výdavkov na energie súvisiace s vykurovaním verejných objektov, kde boli realizované aktivity / projekty zamerané na znižovanie energetickej náročnosti formou zateplovania	- OcÚ Babín	- %
Opatrenie	3.5 Podpora a realizácia projektov na využívanie obnoviteľných zdrojov energie		
Výstup	- Počet inštalovaných zariadení využívajúcich obnoviteľné zdroje energie	- OcÚ Babín	- počet
Výsledok	- Počet objektov využívajúcich obnoviteľné zdroje energie	- OcÚ Babín	- počet
Dopad	- Zvýšenie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie na chod verejných budov a rodinných / bytových domov	- OcÚ Babín	- počet
Opatrenie	3.6 Rozširovanie a modernizácia infraštruktúry zásobovania a odvádzania vôd		
Výstup	- Dĺžka vybudovanej kanalizácie - Dĺžka vybudovanej / modernizovanej vodovodnej siete	- OcÚ Babín - Oravská vodárenská spoločnosť	- km - km
Výsledok	- Počet obyvateľov napojených na stokovú sieť - Počet obyvateľov napojených na verejný vodovod	- OcÚ Babín - Oravská vodárenská spoločnosť	- počet - počet
Dopad	- Zvýšenie podielu odvádzania splaškových vôd z firiem, inštitúcií a domácností (podiel napojenia na kanalizáciu) - Zvýšenie počtu obyvateľov napojených na verejný vodovod	- OcÚ Babín - Oravská vodárenská spoločnosť	- % - %
Opatrenie	3.7 Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce		
Výstup	- Počet vydaných propagačných materiálov / odborných prednášok / mediálnych aktivít v oblasti environmentálnej výchovy	- OcÚ Babín - Oprávnené organizácie	- počet
Výsledok	- Počet podporených informačných aktivít / projektov v oblasti environmentálnej výchovy	- OcÚ Babín - Oprávnené organizácie	- počet
Dopad	- Zvyšovanie podielu vyseparovaného odpadu	- OcÚ Babín - Oprávnené organizácie	- %

ČASŤ 4: REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť PHSR obec Babín 2015 – 2022 je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia PHSR, systém jeho monitorovania a hodnotenia, plnenia na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram jeho realizácie formou akčných plánov.

Obsah realizačnej časti:

- Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR,
- Stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- Systém monitorovania a hodnotenia,
- Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (n+2) – vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR

Podstatná časť zodpovednosti za prípravu, implementáciu, monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu PHSR prislúcha obecného úradu, jeho pracovníkom, poslancom a členom odborných pracovných skupín/komisií.

Garant PHSR – zodpovedný za koordináciu implementácie PHSR a akčného plánu, hodnotenie a aktualizáciu rozvojových politík (hospodárskej, sociálnej, environmentálnej). Podporuje vznik projektových tímov na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít. Spoločne s koordinátorom PHSR pripravuje a zavádza procesy nevyhnutné na realizáciu, monitorovanie a vyhodnocovanie PHSR a akčného plánu.

Zodpovedný: starosta obce

Odborný garant rozvojových politík/prioritných oblastí (hospodárskej, sociálnej a environmentálnej) – zodpovedný za monitorovanie a hodnotenie naplňovania cieľov rozvojových politík a ich aktualizáciu. Úzko spolupracuje s koordinátorom PHSR pri aktualizácii akčného plánu, zabezpečuje kontrolu súladu aktivít akčného plánu a zvolených prioritných a strategického cieľa.

Zodpovedný: obecné zastupiteľstvo / komisie obecného zastupiteľstva

Koordinátor PHSR – na pokyn garanta PHSR vedie a kontroluje proces realizácie, monitorovania a hodnotenia PHSR a akčného plánu. Dbá na dodržiavanie termínov plnenia PHSR, pripravuje štruktúru a obsah monitorovacích a hodnotiacich správ. Pripravuje stretnutia odborných pracovných skupín, koordinuje aktualizáciu akčného plánu. Zabezpečuje aktivity komunikačného plánu realizácie PHSR.

Zodpovedný: poverený zamestnanec OcÚ / starosta obce.

4.2 Systém monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR

Monitorovanie, hodnotenie a následná aktualizácia PHSR je dôležitou súčasťou jeho realizácie. Umožňuje identifikovať a vyhodnotiť stupeň naplňovania zvolených cieľov prostredníctvom realizácie opatrení a aktivít, resp. projektov. Na základe pravidelne vyhodnocovaných indikátorov „úspešnosti“ naplňovania stratégie riadiaci tím v prípade potreby uskutočňuje jej aktualizáciu. Na základe výsledkov monitorovania a hodnotenia sa však každoročne uskutočňuje aktualizácia akčného plánu PHSR vo väzbe na programový rozpočet obce.

1. Monitorovanie plnenia akčného plánu

- **Popis:** samospráva raz ročne získa a spracuje pripomienky úradu, poslancov a verejnosti. Monitorovanie predstavuje pravidelné sledovanie ukazovateľov akčného plánu. Výsledkom je monitorovacia správa akčného plánu.
- **Termín vykonania:** k 30.6. príslušného roka
- **Zodpovednosť:** koordinátor PHSR
- **Zdroje informácií a údajov:** OcÚ
- **Výstup:** monitorovacia správa PHSR

2. Hodnotenie plnenia strategického plánu PHSR

- **Popis:** samospráva vyhodnotí dosiahnuté výsledky a dosahy realizovaných opatrení k 31.12. predchádzajúceho roka. Hodnotenie strategického plánu je činnosť, ktorá na základe monitorovania pomenováva vplyvy jednotlivých častí strategického plánu pre rozvoj územia a jeho ľudí.
- **Termín vykonania:** k 31.3. príslušného roka za predchádzajúci rok (t.j. k 31.12.)
- **Zodpovednosť:** koordinátor PHSR
- **Zdroje informácií a údajov:** monitorovacia správa akčného plánu
- **Výstup:** Hodnotiaca správa plnenia strategického plánu PHSR s návrhmi na aktualizáciu stratégie (v prípade potreby)
- **Postup:** na základe výsledkov monitoringu akčného plánu sa každoročne k 31.3. vypracuje hodnotiaca správa za predchádzajúci rok. Následne je táto správa prerokovaná na zasadnutí obecného zastupiteľstva. Prerokovaná a schválená hodnotiaca správa sa každoročne k 31.5. zasiela VÚC Žilina.

3. Aktualizácia PHSR

- **Popis:** samospráva na základe podkladov z monitorovacích a hodnotiacich správ uskutoční aktualizáciu PHSR v intervale 3 – 4 roky. Aktualizácia sa uskutoční na základe zozbieraných podnetov a požiadaviek obecného úradu, odborných pracovných skupín, poslancov, občanov a ostatných sociálnoekonomických partnerov. Verejnosť bude informovaná prostredníctvom web stránky.
- **Zodpovednosť:** Koordinátor PHSR.

Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2015 - 2022		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2018	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHSR a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	-	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť v hodnotiacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Tematické hodnotenie časti PHSR	-	pri značnom odklone od stanovených cieľov
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	-	pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	-	na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu obce, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu a pod.
Hodnotenie plnenia strategického plánu PHSR	k 31.3.2017	pravidelné ročné hodnotenie. Každoročne k 31.3. za predchádzajúci kalendárny rok (k 31.12.). Hodnotiaca správa je zasielaná do 31.5. na VÚC Žilina
Monitorovanie akčného plánu	k 30.6.2016	pravidelné plánované monitorovanie

4.3 Komunikačná stratégia PHSR

Komunikačná stratégia sa zameriava na internú, ako aj externú komunikáciu. Zvolená komunikačná stratégia sa zameriava na získavanie zainteresovaných skupín pre realizáciu PHSR. Cieľové skupiny komunikačnej stratégie:

- Obyvatelia obce,
- Poslanci,
- Zamestnanci OcÚ,
- Komisie obecného zastupiteľstva,
- Zástupcovia súkromného a neziskového sektora.

Základným princípom komunikačnej stratégie je pravidelné a komplexné poskytovanie informácií cieľovým skupinám o príprave, realizácii, hodnotení ako aj aktualizácii PHSR. Medzi základné komunikačné nástroje obce patrí:

- Webová stránka (www.babin.sk),
- Úradná tabuľa,
- Miestny rozhlas,
- Tlačoviny,
- Rokovanie obecného zastupiteľstva.

4.4 Akčný plán PHSR obce Babín

Akčný plán predstavuje štruktúrovaný vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých projektov a aktivít plánovaných na obdobie dvoch rokov. Akčný plán sa každoročne vyhodnocuje a aktualizuje. Podstatou akčného plánu je jeho prepojenosť na programový rozpočet obce, ktorý zabezpečuje základné finančné krytie jeho naplňovania. Prezentovaný akčný plán obsahuje aktivity/projekty dlhšieho časového harmonogramu ako dva roky z dôvodu informovania o dlhodobých zámeroch/projektoch obce investičného, ale aj neinvestičného charakteru.

P. č.	Zameranie projektu (názov vystihujúci zámer)	Oblasť, na ktorú je projektový zámer orientovaný			Stav pripravenosti a zdroje financovania		Predpokladaný termín realizácie (od - do)	Predpokladané náklady
		Politika	Opatrenie	Aktivita	Stav	Zdroj financovania		
1.	Rozšírenie kapacity MŠ	2	2.1	2.1.2	Projektová dokumentácia v príprave	Fondy EÚ (IROP) / vlastné zdroje	2016 - 2017	230 000
2.	Jednoduché pozemkové úpravy – lokalita Lán	2	2.5	2.5.1	Projekt v realizácii	Súkromné zdroje	2017	18 000
3.	Rekonštrukcia budovy starej školy na galériu	1 2	1.3 2.6	1.3.1 2.6.1	Projektová dokumentácia pripravená	Fondy EÚ (Interreg) / vlastné zdroje	2016 - 2017	167 000
4.	Komplexné riešenie centra obce	1	1.1	1.1.7	Projektová dokumentácia pripravená	Fondy EÚ (Interreg) / vlastné zdroje	2016 - 2017	225 000
5.	Výstavba detského ihriska	2	2.6	2.6.6	-	Fondy EÚ (CLLD) / vlastné zdroje	2017	20 000

6.	Modernizácia športového areálu	2	2.6	2.6.3	-	Fondy EÚ (CLLD) / vlastné zdroje	2017	25 000
7.	Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	1	1.1	1.1.6	-	Vlastné zdroje	2017	30 000
8.	Obnova miestnych komunikácií	1	1.1	1.1.2	-	Vlastné zdroje	2016 - 2017	80 000
9.	Výstavba kanalizácie, etapa	3	3.6	3.6.2	-	Štátny rozpočet (envirofond) / vlastné zdroje	2017	126 000
10.	Zníženie energetickej náročnosti budovy OcÚ	3	3.4	3.4.1	-	Vlastné zdroje	2017	13 000
11.	Dobudovanie bezpečnostného chodníka pri hlavnej ceste I/78	1	1.1	1.1.1	Projektová dokumentácia	Vlastné zdroje / štátny rozpočet	2016 - 2017	50 000
12.	Výstavba miestnej komunikácie v lokalite Lán	1	1.1	1.1.2	-	Vlastné zdroje	2017	26 000

ČASŤ 5: FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

5.1 Indikatívny rozpočet – sumarizácia

Politika / rok (v tis. EUR)	2016	2017	2018	2019 – 2022
I. Hospodárska politika – oblasť	N/A	N/A	N/A	N/A
II. Sociálna politika – oblasť	N/A	N/A	N/A	N/A
III. Environmentálna politika – oblasť	N/A	N/A	N/A	N/A

Poznámka: celkové náklady budú doplňované priebežne na základe podkladov z dokumentácií stavieb a rozpočtov.

5.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení

Financovanie opatrení, resp. aktivít a projektov obsiahnutých v strategickom dokumente bude viaczdrojové. Prioritou obce je získavať na ich realizáciu hlavne externé zdroje: Fondy EÚ, dotácie a granty. Základné financovanie sa však opiera o rozpočet obce, ktorý však nie je schopný financovať investične náročné projekty. Preto sa obec bude využívať nástroje EŠIF v rámci programového obdobia 2014 – 2020.

Výber konkrétnych projektov určených na realizáciu bude podliehať hodnoteniu významu a potreby pre udržateľný rozvoj obce.

Tabuľka viaczdrojového financovania opatrení PHSR obce Babín 2015 - 2022

Opatrenie		Celkové náklady	Verejné zdroje				Súkromné zdroje
			EÚ	Štát	VÚC	Obec	
1.1	Dobudovať, modernizovať a rozširovať dopravný systém obce vrátane riešenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov.	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
1.2	Vytvárať podmienky pre rozvoj podnikateľského prostredia s ohľadom na tvorbu pracovných miest	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
1.3	Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
1.4	Podpora rozvoja informačnej spoločnosti a efektívnej verejnej správy	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

1.5	Rozvoj regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
2.1	Podpora rozširovania a modernizácie školskej a predškolskej infraštruktúry vrátane materiálno-technického zabezpečenia vzdelávacieho procesu	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
2.2	Podpora rozširovania a modernizácie sociálnej infraštruktúry obce s cieľom poskytovať komplexnú sociálnu starostlivosť pre všetky skupiny občanov	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
2.3	Vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality ľudských zdrojov pre trh práce s osobitným zreteľom na znevýhodnené skupiny obyvateľov	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
2.4	Podpora rozširovania a modernizácie bytového a domového fondu v obci	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
2.5	Vytváranie podmienok pre rozvoj kultúry, športu, voľnočasových aktivít pre obyvateľov a návštevníkov obce s osobitným zreteľom na deti a mládež	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
2.6	Obnova a modernizácia kultúrnych, historických a prírodných pamiatok	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
3.1	Realizácia aktivít a projektov protipovodňovej ochrany obce	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
3.2	Skvalitňovanie a rozširovanie systému separovaného zberu vrátane zavádzania nových technológií a postupov v oblasti odpadového hospodárstva	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
3.3	Tvorba a úprava verejných priestranstiev, zachovávanie prírodných ekosystémov	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
3.4	Podpora a realizácia projektov na zníženie emisií a energetickej spotreby	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
3.5	Podpora a realizácia projektov na využívanie obnoviteľných zdrojov energie	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
3.6	Rozširovanie a modernizácia infraštruktúry zásobovania a odvádzania vôd	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

3.7	Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
-----	--	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Poznámka: celkové náklady budú doplňované priebežne na základe podkladov z dokumentácií stavieb a rozpočtov.

ZÁVER

Formulár - Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	<ul style="list-style-type: none">Názov: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Babín na roky 2015 - 2022Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.
Spracovanie	<ul style="list-style-type: none">Forma spracovania: Kombinácia (spolupráca interných zamestnancov s externou firmou)Externá odborná spolupráca: Agentúra pre regionálny rozvoj SEVERObdobie spracovania: apríl – december 2015Riadiaci tím:<ul style="list-style-type: none">Garant: Martin Matys, starosta obceZástupca spracovávateľa: Ing. Michal Strnál, riaditeľ agentúryÚčasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou: verejná prezentácia PHSR, zverejnenie na webovej stránke, realizácia dotazníkového prieskumu
Prerokovanie	<ul style="list-style-type: none">Prerokovanie v orgánoch samosprávy: obecné zastupiteľstvoVerejné pripomienkovanie: webová stránka obce; formou elektronickej komunikácie
Schválenie	<ul style="list-style-type: none">Návrh uznesenia: Obecné zastupiteľstvo obce Babín schvaľuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Babín na roky 2015 – 2022Dátum schválenia obecným zastupiteľstvom: 25.2.2016Pečiatka a podpis hlavného garanta: